

Siyasi Gazete

Ocak 2016

Söz ve Eylem
Dergisi'nin Ekidir

Sayı: 8

Fiyatı 1 TL

İşbaşı

**Başkaldır
Ücretli
Köleliğe
Son Ver!**

Biz Asla Unutmayacağız ! Siz de Unutmayın!

Zafere Dair

Korkunç ellerinle
bastırıp yarını
dudaklarını
kanatarak
dayanılmakta
ağrıya.
Şimdi çıplak
ve merhametsiz
bir çığlık oldu
ümid...
Ve zafer
artık hiçbir şeyi
affetmeyecek kadar
tırnakla sökülüp
koparılacaktır...

Günler ağır.
Günler ölüm
haberleriyle geliyor.
Düşman haşin
zalim ve kurnaz.
Ölüyor çarpışarak
insanlarımız
- halbuki nasıl
hakketmişlerdi
yaşamayı -
ölüyor insanlarımız
- ne kadar çok -
sanki şarkılar

ve bayraklarla
bir bayram günü
nümâyîşe çıktılar
öyle genç
ve fütursuz...

Günler ağır.
Günler ölüm
haberleriyle geliyor.
En güzel dünyaları
yaktık ellerimizle
ve gözümüzde
kaybettik ağlamayı:
bizi bir parça hazin
ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımız
gittiler
ve bundan dolayı
biz unuttuk
bağışlamayı...
Varılacak yere
kan içinde
varılacaktır.

Ve zafer
artık hiçbir şeyi
affetmeyecek kadar
tırnakla sökülüp
koparılacaktır...

TORBA YASAYLA KADIN İŞÇİLERE DAYATILAN ÇOK ÇOCUK, ESNEK ÇALIŞMA VE GÜVENCESİZLİKTİR

Halil Atay

*Sermaye devletinin dayattığı,
anne ik duygusu altında esnek ça-
lışma yöntemleridir

*Yarı zamanlı çalışma, kadın işçi-
lerin çalışma alanlarını daraltacaktır

*Önce iş güvencesi sağlanmalıdır

*İş yerlerinde kreş açmayanlar
istemlerinde samimi olamazlar

*Yarı zamanda kadın işçinin yeri-
ne kim çalışacak ?

devamı sayfa 2'de

DTK'den HDP'ye Neler Oluyor?

İsa Karmat Kiriş

2015'in son aylarında Kürt ve Kürdistan Sorunu uluslararası alan-
da yeniden gündeme geldi. Özellikle Suriye ve Irak'ın geleceği-
ne yönelik olarak, emperyalist kapitalizmin hegemonik güçleri, Or-
tadoğu'yu yeniden şekillendirme görüşme trafiğini hızlandırdılar.

HDP- DBP'li heyetin Rusya ziyareti ve Rusya Dışişleri Bakanı Ser-
gey Lavrov ile Moskova'da görüşmesi önem taşımaktadır. Görüşmede,
HDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş'ın "Gelecek yüzyılda Kürtler Orta-
doğu'da önemli aktör olacaklar ve kimse Kürtlere taktik ilişki, kullanma
ilişkisi, Kürt kartı açısından bakmamalıdır. Bu bakış açısı değişmelidir.
Kürtler bunu kabul de etmez. Kürtler yeni yüzyılda büyük bir siyasi, de-
mokrasi gücü olacak. Aslında bölge halklarının bir arada yaşayabilece-

devamı sayfa 3'de

Bu Sayımızda

- Sovyet Devrimimde Kadınlar.....4
- Sermayenin Truva Atı :Asgari Ücret.....5
- Bilinç, Örgüt. Mücadele.....6-7
- Çocuk Ruh ve sinir hastalıkları8 / Ulaşım Hakkı....8
- Bir Taziye.....9 / İkinci Çin Devriminin.....10
- Taşeron ve Sendikacılık.....12

TORBA YASAYLA KADIN İŞÇİLERE DAYATILAN

ÇOK ÇOCUK, ESNEK ÇALIŞMA VE GÜVENCESİZLİKTİR

sayfa 1'den devam

Sermaye düzeninin hileleri bitmiyor; devrim diye lanse edilen torba yasa, kadınlara annelik hakları aldatmacasıyla tuzaklar kuruyor.

Sermayenin iktidarı AKP meclis genel kurulu alt komisyonuna devrim olarak adlandırdığı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” isimli torba yasa tasarısını getirdi ve komisyondan geçti, genel kurulda görüşülecek ve yasalaşacak. İşçi sınıfı için birçok tuzak içeren torba yasa, aynı zamanda annelik hakları aldatmacası altında kadın işçilerin kazanılmış haklarının gasp edilmesine olanak sağlarken, kadın işçileri düzensiz, esnek, yarı zamanlı çalışma sistemine ve güvencesiz, örgütsüz çalışma koşullarına mahkum ediyor.

Sermaye düzeni kendi devamını güvenceye almak ve kârlarını sürdürmek için geçen yıl tartıştığı fakat yasalaştırmadığı yasaları birer birer yaşama geçirmek için çalışmalarını hızlandırmış durumda. AKP iktidarı Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Programını yasallaştırmak için gerekli maddeleri torba yasanın içinde gündeme getirdi.

AKP iktidarının devrim olarak nitelendirdiği yeni torba yasa işçi sınıfının iş ve yaşam koşulları açısından haklar getiriyormuş gibi gösterilmeye çalışıl-sa da, satır araları ve içerdiği maddelerin gerçek anlamları incelendiğinde haklar getirmekten öte kazanılmış hakların gaspını içermekte, burjuvaziye esnek çalışma için yeni adımlar atma olanakları sağladığı görülmektedir.

AKP iktidarda olduğu dönem süresince kadına işçilik yerine evde oturan, çocuk doğuran anne rolü biçmiş ve kadınların çalışmasından ziyade evde oturması yönünde ideolojik saldırılarda bulunmuş bir iktidardır. Kadını esas olarak ailenin parçası, doğuran, doğurgan anne olarak düşünen ve bunu da yaşamın doğallığıymış gibi gösteren bir düzeni yerleştirmeyi esas edinmiştir. Bu düşünce torba yasada da açıkça doğum izni yerine, analık izni olarak gündeme gelmiştir. Hatta sürekli gündeme getirilen üç çocuk söylemleri yasal düzenlemeye girmiştir.

Sermaye devletinin dayattığı, annelik duygusu altında esnek çalışma yöntemleridir

Torba yasa tasarısının içinde erkeklere yönelik fazla bir şey olmamakla birlikte, kadın işçiler için doğum temelli olarak izin süreleri

artırılmış ve çalışma süreleri kısaltılmış, belli sürelerde yarı zamanlı hale getirilmiştir. Kadın işçilere annelik nedeniyle çalışma sürelerinin kısaltılması vb söylemlerle senin gerçek yerin aslında evindir, asli görevin anneliktir denmeye çalışılmaktadır.

‘Emekli sandığı kapsamında çalışan kadın memurlara doğum yapmaları halinde analık izni bitiminde birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, üçüncü ve sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar, mali ve sosyal haklarda herhangi bir kesinti yapılmaksızın çalışma’ ile ne kadar çok çocuk doğurursanız o kadar az çalışacaksınız denilmektedir.

Adı açıkça konmasa da, ücretin tamamı ödenecekmiş gibi görünse de, yasada belirtilen ‘yarı zamanlı çalışma’ uygulaması, sermaye düzeninin yıllardır esnek çalışma adıyla dayattığı uygulamanın ta kendisidir. Biz savaşı-mımızdan edindiğimiz deneyimlerle biliyoruz ki, yarı zamanlı çalışma güvencesiz, düşük ücretli, eksik primli çalışma demek. Bu da yıllardır büyük mücadeleler verilerek kazanılan hakların kaybedilmesi, esnek çalışmanın yaşama geçirilmesi, işçi sınıfı tarafından da kabullenilmesi demektir.

Yarı zamanlı çalışma, kadın işçilerin çalışma alanlarını daraltacaktır

Yarı zamanlı çalışma ve 12 ayı bulan ücretli, ücretsiz izinlerin gündeme geliyor olması iş ve çalışma koşulları açısından kadın işçilere farklı bakılmasını ve temel işlerden öteye kadın işçilere vazgeçilebilecek, ikincil derecede işlerin verilmesini gündeme getirecek ve özel sektörde ise ilk vazgeçilen işçiler olarak kadın işçiler görülecektir. Temizlik gibi, tekstil gibi daha çok emek yoğun işlerle iç içe kılacak ve zaten az olan kadın işçi oranının daha da azalmasını sağlayabilecektir.

İş güvencesinin yasalarla sağlanmadığı bir çalışma yaşamında, işten çıkarmaların sürekli olarak arttığı, büyük bir yedek sanayi ordusunun varlığında, yarı zamanlı çalışma ise kadın işçilerin daha hızlı şekilde işsizlikle karşı karşıya kalmalarını karşımıza getirecek ve güvencesiz çalışmanın koşullarını ağırlaştıracaktır.

Önce iş güvencesi sağlanmalıdır

Yarı zamanlı çalışmanın kadın işçilerin işsiz kalmasına yol açmaması için kadın ve erkek işçilere iş güvencesi sağlanmalıdır. İş güvencesinin olduğu ortamda kadın işçilerin üzer-

lerindeki baskılara dayanmaları daha kolay olacaktır. İş güvencesinin olmadığı ortamda ise, kadın işçiler ya işten çıkarmalarla karşı karşıya kalacak, ya da daha fazla mobing’e maruz kalarak işten kendileri ayrılacaklardır. Kadın işçilerin çalışma koşullarını iyileştiremeyen, daha fazla kadın işçinin çalışmasının ortamını oluşturmeyen sermaye iktidarı, göz boyayarak bir taşla iki kuş vurmaya çalışmaktadır. Doğum sonrası kadın işçilere uzun süreli izin veriliyor gibi gösterilerek kadın işçiler iş yaşamının dışına, işsizler ordusunun içine itilmektedir.

İş yerlerinde kreş açmayanlar istemlerinde samimi olamazlar

Kadın işçilerin iş ve yaşam koşullarını iyileştirmek, çocuk bakımını kolaylaştırmak için adım atmayan, işyerlerine kreşler kurmayan burjuvazi, çocuğuna bakmak için işçi kadına ‘evinde otur, çocuğuna evinde bak izni’ vermek istemektedir.

Doğum iznini, ebeveynlik iznini, annelik iznine indirgeyen sermaye iktidarı, çocuk başına aylık 25-50 lira gibi komik çocuk yardımları verirken, ebeveynlik koşullarını iyileştirici kreş vb gibi gerekleri yerine getirmezken, yarı zamanlı çalışma ile kadın işçilerin gözlerini boyayıp, evin içine hapsetmeye yönelmektedir.

Yarı zamanda kadın işçinin yerine kim çalışacak ?

İşyerlerinde kadın işçiler doğumla ilgili izinlerinin ardından yarı zamanlı çalışmaya başladığında, kadın işçilerin çalışmadığı yarı zamanlı işler kimin tarafından yapılacaktır? Patronun yarı zamanlı işini yapacak bir işçisi olduğuna göre, diğer yarı zamanda işi yapacak işçiyi nerden bulacaktır ?

Sermaye düzeninin eskiden beri gündeme getirdiği özel istihdam büroları burada burjuvazinin imdadına yetişecektir. Tam anlamıyla kalıcı hale getiremediği özel istihdam büroları ve kiralık işçilik, esnek çalışma modelini annelik izni üzerinden zorunluluk olarak gündeme getirecek ve esnek çalışma koşullarının temel çalışma şekli olduğu bir modeli işçi sınıfına dayatacaktır.

Türkiye burjuvazisinin geniş nefes alma olanakları yoktur; verdiği kırıntıları bile çıkaracak yeni ortamlar, sömürü kaynakları bulmak ve bunları kendi lehine kullanmak zorundadır. Bu nedenle sermaye düzeni yeni atılacak adımlarla annelik hakları gibi demagogilerle başlayan değişiklikleri, işçi sınıfının bütün kazanılmış haklarının geri alınmasını, esnek çalışma koşullarının dayatılmasını ve bunun sonucu olarak güvencesiz ve örgütsüz çalışma koşullarını gündeme getirecektir.

Türkiye burjuvazisi de, Türkiye işçi sınıfı da kendisi için sınıftır, atılan her adım, yapılan her manevra bunun ürünüdür. Burjuvazi sermaye düzeninin devamı için, kârlarına daha fazla kâr katmak ve yeni sömürü alanları açmak için adımlar atmaktadır. Türkiye işçi sınıfı da kendi iş ve yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesinde, kurulan tuzakları bertaraf etmek için mücadelesini sürdürmelidir.

Burjuvazinin anlık tuzakları, işçi sınıfının bir bütün olarak iş ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi mücadelesiyle geri püskürtülmelidir.

Kazanmanın yolu işçi sınıfının birliğinden ve mücadelesinden geçiyor.

sayfa 1'den devam

DTK'den HDP'ye Neler Oluyor?

ği, mezhep, kimlik çatışmalarının da çözülebileceği üçüncü yolu öneren bir güç olarak Kürtler, yeniden tarih sahnesine çıkıyor. Uluslararası güçlerin de bütün bu gerçeklikleri görerek Kürtlerle ilişkileneceği, politikalarını oluşturması gerekiyor... Ortadoğu'da çözüm gücüyüz.” sözlerine, Rusya Dışişleri Başkanı Sergey Lavrov'un “HDP'nin değerlendirmelerini dikkate alacağız.” karşılığını vermesi dikkat çekmektedir.

Belçika/Brüksel'de, Avrupa Parlamentosu (AP) , AP Sol Grubu'nun organize ettiği 12. Uluslararası Kürt Konferansı, “Avrupa Birliği, Türkiye, Ortadoğu ve Kürtler” başlığı altında 26-27 Ocak 2016'da gerçekleştirilmiştir. 13 Maddelik kararı içeren, konferans sonuç bildirgesi yayınlanmıştır. Kararların içeriği incelendiğinde DTK'nin, HDK'nin, HDP'nin yeni yayınladığı deklarasyon, olağan ve olağanüstü genel kurul kararları/sonuç bildirelileri, olağan parti kongre kararlarıyla benzerlikler, örtüşmeler içerdiği görülmektedir. Avrupa Birliği'nin/Avrupa sermayesinin Ortadoğu ve Kürdistan politikasını da yansıtan bu alınan kararlar, AB emperyalizminin bölgesel çıkarlarını gözetmektedir.

Emperyalist hegemonlar ve bölge gericiiliğinin çıkarları doğrultusunda Suriye'nin geleceğini belirlemek için Birleşmiş Milletler GK kararı gereğince 25 Ocak 2016'da Cenevre-3 Konferansı, 29 Ocak 2016'da başlatıldı. Çok uzun ve gergin geçeceği başlangıçta belli olan Konferans, Ortadoğu'nun yeniden şekillendirilmesinde yeni bir dönüm noktası işlevi görecektir. Konferansın ana belirleyen aktörleri ABD ve Rusya'dır. Konferansın geç başlamasına neden olan kriz, Suriye Kürdistanı'nın temsil düzeyinde Konferansa katılımının engellenmesinden dolayı çıkmıştır. Suudi Arabistan, Türkiye, Katar'ın katılımıyla oluşan Riyad Grubu, Konferansa, PYD ve MSD'nin çağrılmasını ve katılmasını engellemiştir. Hatta cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan “PYD ve MSD Konferansa katılırsa Konferansı boykot ederiz.” ‘tehdidini’ bile savurmuştur. Konferansta görüşmelerin aylarca süreceği dikkate alındığında ve çağrılan heyetlerle ayrı ayrı görüşme yapılması nedenlerinden dolayı PYD ve MSD ile de heyet düzeyinde olmasa bile kişisel çağrı düzeyinde de olsa görüşmelere katılmaları olasıdır.

ABD emperyalizminin bölgede J. Biden üzerinden hızlandırdığı diplomatik hamleler ve görüşmeler, bölgenin yeniden şekillendirilmesinde önemli girişimler olarak değerlendirilmelidir. J. Biden'in Türkiye ziyareti, hükümet, devlet yetkilileri ve HDP ile görüşmeleri, önümüzdeki günlerde Kürt/Kürdistan sorununun burjuva çözümüne yönelik önemligelismelerinolacağınıişaretidir.

Hem uluslararası alanda, hem bölgede, hem de Kuzey Kürdistan'da siyasal atmosfer ısınmaya ve önem-

li kararlar alınmaya başlanmıştır. DTK, HDK, HDP özelinde yapılan politik hamlelerin gideceği yönün saptanması, bölgenin yeniden şekillendirilmesinde ne türden etkileri olacağını anlamamızı kolaylaştıracaktır.

Bölgenin emperyalist yeniden paylaşım savaşının ön hamlelerinin yapıldığı yer olması açısından da gelişmelerin ele alınması gerekmektedir. Kürdistan İşçi Partisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin “askeri-sömürge soykırım savaşını -“Sri Lanka modeli çözümü”- Kuzey Kürdistan'da devreye sokmasına “özyönetim-demokratik özerklik” girişimiyle karşılık verdi. Özyönetimin özellikle Kuzey Kürdistan gençliği tarafından benimsenmesi ve tarihi bir direniş sergilemesi, “kültürel özerklikle” yetinilmeyeceğinin, “coğrafi/siyasi özerkliğe” doğru sürecin evrileceğinin işaretini vermektedir.

Diyarbakır'da (Amed'de) 26-27 Aralık 2015 tarihlerinde Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Olağanüstü Genel Kurulu Toplantısı yapıldı. Toplantı sonuç bildirgesi olarak, “Özyönetimlerle ilgili siyasi çözüm deklarasyonu/demokratik özerk bölgelerin oluşturulması/siyasi statü talebi”ni içeren 14 maddelik demokratik özerkliği somutlaştıran kararlar alındı. Avrupa Birliği Yerel Yönetimler Şartnamesi çerçevesi ile belirlenen 14 maddelik talepler, Türkiye Cumhuriyeti burjuva egemenlik sistemine dokunmadan nasıl hayata geçirilecektir? Siyasi ve kültürel özerklik ayırımına gidilmeden “demokratik özerklik” olarak ileri sürülen taleplerin içeriği incelendiğinde “kültürel özerkliği” içerdiği söylenebilir. Kültürel özerklikte ezilen ulus sorununa coğrafi/toprak/siyasi alan üzerinden bakılmamaktadır. Bu durum, egemen burjuva ulus devletin egemenlik sisteminin zarar görmesi bir yana, bu egemenlik sistemini güçlendirir.

Halkların Demokratik Kongresi (HDK) 6. Genel Kurulu Ankara'da 23 Ocak 2016'da toplandı. Sömürülen ezilen ulusların, etno-kültürel grupların, ezilen mezhep ve inanç topluluklarının yaşadıkları sorunların çözümüne yönelik tartışmalar kültürel boyut öne çıkartılarak ele alındı.

HDK Genel Kurulu, DTK'nin Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'ndaki alınan “Özyönetim deklarasyonu” kararlarını sahiplenmiş, “Kürdistan'ın ve Türkiye'nin bütün demokrasi ve barış güçlerini demokrasi cephesini birlikte ve acilen inşa etmeye çağırması; mümkün olan her zeminde halkın kendi kendisini yönetme mekanizmalarını harekete geçirerek cumhuriyetin demokratik bir dönüşümle yerelden ve yeniden kuruluşu hedefiyle mücadele etme kararı almıştır.” HDK, ayrıca Türkiye ve Kürdistan'da HDP, DTK ve DBP ile eşgüdüm içinde ortak mücadele edeceğini belirtmiştir. HDK'nin mücadele anlayışı ve siyasal duruşunu, Kürdistan ezilen ulus dinamiğinin öncelikleri ve ihtiyaçları belirlemektedir.

Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP), 2. Olağan Büyük Kongresi, 24 Ocak 2016'da Ankara'da Ahmet Taner Kışlalı Spor Salonu'nda yapıldı. “Demokratik Siyaset/Demokratik Özerklik/Demokratik Cumhuriyet” çerçevesinde yapılan kongrede, AKP Burjuva Hükümeti'nin rejimi reorganize etme, ezilen ulus ve toplumsal dinamiklere saldırı girişimine karşı “Ortak Vatan, Demokratik Cumhuriyet ve Özyönetim”in inşası için hamle kararı alındı. Kongredeki “Türk bayrağı, Atatürk poster, Öcalan poster”inin yanı sıra, Türkiye ve Kürdistan solunun diğer devrimci gruplarının liderlerinin posterlerinin de gösterimi, HDP'nin “popülist ve pragmatik” tarzda aldığı yolu göstermesi bakımından veriler sunmaktadır. Kongrede yapılan tartışmalarda, “özyönetimin Türkiye'yi bölmeyeceği, aksine birleştireceği, bölünmeyi engelleyeceğine” yönelik vurgular yapılmıştır. Kongrenin ana eğilimi “sömürgeci burjuva egemenlik sistemine” dokunulmayacağına garantisinin verilmesidir. Ayrıca “özyönetimin” Türkiye coğrafyasına, Ortadoğu'ya bir “model” olarak sunulması da genel kabul görmüştür. Ezilen, sömürülen, devletleşmesi engellenmiş ulus dinamiğinin “burjuva çözüm” çerçevesinde dillendirdiği ve karar altına aldığı bir modelin “anlaşılr” bir yanı vardır. Bu “burjuva çözüm” modelinin, HDP ile birlikte yürüyen Türkiye Sosyalist Hareketi'ndeki grup-

lar tarafından benimsenmesi ve “kraldan çok kralcı” olmaları, bu grupların ideolojik/teorik/politik/örgütsel yönelimlerinin en belirgin göstergesidir. Elbette Kürtlerin kendi kaderlerini istedikleri gibi belirleme hakları vardır. Bu hakkı ne yönde kullanacakları en başta onların sorunudur. Ama bu Türkiyeli komünistleri mevcut yönelime ilişkin eleştirilerini ortaya koymaktan alıkoymamalıdır. En tehlikelisi de kendi görüşlerini siyasal hedeflerini bir kenara koyarak, Kürt hareketinin önceliklerine uygun bir politika izlemeleri, kendilerini bir tasfiye sürecine sokmalarıdır.

Komünistler, devrimciler açısından önümüzdeki yeni dönemin daha fazla risk ve tehlikeler barındırması yanında, fırsat ve olanakları da ortaya çıkardığını görmek hiç de zor değildir. Nasıl ki emperyalizm ve bölge gerici rejimleri bu sorunu kendi çıkarları ve projeleri çerçevesinde uluslararası alanda, bölgede ve Kürdistan'ın parçalarında hayata geçirmek istiyorlarsa; bir bütün olarak Komünist Hareket, öncelikli olarak kendi ideolojik/teorik/politik örgütsel sorunlarını çözüp yeni emperyalist paylaşım savaşını, sömürge soykırım savaşını “burjuvazi ve proletarya arasında devrimci savaşa/iç savaşa” dönüştürerek, dünyayı yeniden sarsacak proleter devrimlere önderlik edebilir. Burjuva zemin ve burjuva çözüm üzerinden hareket eden devrimci, sosyalist, komünist akımların akıbetlerini tarihsel deneyimlere bakarak görebiliyoruz. Aynı akıbetleri yaşamak ve tekrar etmek istemiyorsak, burjuva zeminin dışında ve proleter çözümü gündemimize almaktan başka seçeneğimiz ve çıkış yolumuz yoktur. Tarihsel yol ayrımının eşiğindeyiz, Komünistler bu eşiği birleşik, güçlü, donanımlı Sınıf Partisi'ni oluşturarak aşabilirlerse, burjuva zemine karşı proleter zemin üzerinden örgütlenip, burjuva çözüme karşı proleter çözümü hayata geçirebilirler.

Proleter zemin, proleter çözüm üzerinden Sınıf Partisi'nin inşası yolunda örgütlü hazırlık için ileri!

Sovyet Devriminde Kadınlar

Firdes Can

Karl Marx, kadınların katılımı olmadan hiçbir büyük toplumsal devrimin gerçekleşemeyeceğini söylemişti. Tarih bu sözü defalarca onaylamıştır. Devrimci mücadele içerisinde kadınların sınıflı toplum düzenine ve erkek egemen düzene karşı mücadelesi, azmi, fedakarlığı Ekim Devrimi, Sovyetler Birliği'nin kuruluş süreci ve II. Paylaşım savaşı sırasında kesin olarak doğrulanmıştır.

Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin kuruluşundan itibaren işçiler ve aydınlar arasında en cesur ve sınıf bilinçli kadınlar, Bolşevik Parti saflarına katıldılar. Korkusuzca dövüşerek kahramanlık destanları yazdılar.

Onların arasında, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin daha 1903'te Londra'da yapılan Parti Kongresi'nde Bolşevik kanadın kazandığı zaferde katkısı olan Zemliyačka da bulunuyor. Zemliyačka, o tarihten itibaren daima en ön saflarda mücadele etti. Ekim Devrimi'nden sonra İşçi ve Köylü Denetimi Halk Komiserliği'nin yöneticiliğini yaptı; yani, ülkenin ekonomik idaresinin kontrolü onun elinin altındaydı. Savaş sırasında, SSCB Bakanlar Kurulu'nun başkan vekilliğini yaptı.

Milyonlarca kadının büyük bir özveriyle katıldığı Ekim Devrimi'ne hayat veren kadınlardan biri de olanca mütevazılığıyla Nadejda Konstantinova Krupskaya'dır. Devrime sarsılmaz inancıyla her hareketi sessizce izleyerek sonuçlar çıkaran, her ayrıntıya, her gelişmeye hakim olan Krupskaya, Lenin'in sağ kolu oldu. Sovyet iktidarının zaferine inancı hiç eksilmeyen Krupskaya bazı güçlü devrimcilerin bile yüreksizleşebildiği, kuşkuya kapıldığı zamanlarda bile hep aynı inançla davanın doğruluğuna, zafere inancını sürdürdü.

“Kadınların yazgısı, beni tüm yaşa-

mım boyunca ilgilendirdi ve sosyalizme çeken de bu ilgi oldu zaten” diyen Kollontai, Rus toplumunun elit sınıfının bir üyesi iken, sınıf intiharı gerçekleştirerek girmişti mücadeleye. Son derece iyi eğitim görmüş soylu bir ailenin çocuğu olan Kollontai, dünyanın dört bir yanındaki emekçiler için sosyal adalet, özgürlük ve eşitlik istiyordu. Tüm becerisini, yeteneğini devrime adayan Kollontai; etkin bir propagandacı, ajitatör olarak yaşamı boyunca eşine az rastlanır bir azimle çalıştı. Sürgünde, hapis hane- de, yoksulluklar içerisinde yılmadan çalışarak o görkemli Ekim Devrimini hazırlayan bir yapıcı, etkili bir eylem insanı oldu. Kadın kurtuluş mücadelesiyle kopmaz bağına daima sürdüren Kollontai, 1917 yılının çalkantılı, alt üst oluşunda bile kadınlar arasında yürütülen çalışmanın ihmal edildiğini, geriplanda kaldığını düşünerek partisiyle sert tartışmalar yürüttü. Etkili bir hatip olan Kollontai, Almanya'dan ingiltere'ye, Danimarka'dan Fransa, Belçika, İsviçre, İsveç, Norveç ve Amerika'ya kadar gittiği her yerde işçi ve emekçileri devrimci mücadeleye çağırdı.

Ekim Devrimi'nin hazırlandığı, illegalite yıllarının zorlukları içerisinde mücadeleyi kararlılıkla sürdüren; önüne çıkan zorlukları büyük bir irade ve emek gücüyle bertaraf ederek Bolşevik Partisine liderlik eden öncü kadınlar da vardı, işte bu kadınlardan biri de, Yelena Dimitriyevna Stasova'ydı. Stasova, erkek egemenliğinin varlığını güçlü biçimde gösterdiği, kadın devrimcilerle, erkek devrimcilerin eşitsiz koşullar içerisinde mücadeleyi sürdürdüğü yıllarda devrime içten bağlılığı, örgütücü yetenekleri, zekası, çalışkanlığı, disiplinli çalışması ve yoldaşlarıyla kurduğu dostça ilişkileriyle öne çıkmıştı. Partinin illegalite yıllarında, Lenin'in yakın çalışma arkadaşı Stasova, Parti Merkez Komite sekreteriydi.

Olağanüstü Sovyet kadınlarından bahsederken, burada, Claudia Nikolayeva'nın adını anmamız gerekir. Petersburg'da sıradan bir tekstil işçisiydi ve Sovyet devletinin sağladığı olanaklar, yeteneği ve gayreti sayesinde uzun yıllar Komünist Partisi Merkez Komitesi üyeliği yaptıktan sonra, Sovyetler Birliği hükümetinin üyeliğine yükselmiştir. Nikolayeva, özellikle devlet bütçesi sorunlarındaki uzmanlığıyla öne çıkmış ve bu özelliğiyle yüz milyonlarca rublenin yönetildiği bütçe komisyonunun başkanlığını üstlenmiştir.

Alman bir kadın devrimci olmasına rağmen Rus devrimine ve devrimci mücadeleye katkılarından dolayı anmadan geçemeyeceğimiz bir diğer isimde Clara Zetkin'dir. 1917 Ekim Devrimine katılan Zetkin, 1929-1931 yıllarının büyük bir kısmını Rusya'da geçirir. 1920'de Alman parlamentosunda yeni kurulan Komünist Parti'ye aday seçilir. 1927'den 1929'a kadar partinin merkez komitesi üyesi olur. 1921'den 1933'e kadar Komintern'in

idari komitesinde yer aldı Komünist Enternasyonal'in kadınların çalışma hayatıyla ilgili temel esaslarını hazırladı. Ölümünden bir yıl önce, 75 yaşındayken Berlin'deki Alman parlamentosunun kürsüsünden faşist tehlikeye karşı hararetli bir konuşma yaptı.

Clara Zetkin, 1933 yılında Hitler'in Almanya Komünist Partisi'ni Reichstag yangını'ndan sonra yasaklamasıyla, ömrünün son yıllarını Sovyetler Birliği'nde sürgünde geçirdi.

Bu yazıda evet binlerce devrimci kadından sadece bir kaçını andık. Ama isimlerini bildiklerimiz, bilemediklerimiz, saydıklarımız, sayamadıklarımız... Onlar; yüzler, binler, milyonlardadır... Bugün de binlerce kadın bu devrimci kadınlardan da aldığı cesaretle mücadeleye katılıyor. Yeni bir dünyanın inşası ve kadınların nihai kurtuluşu için mücadele ediyorlar. Kürdistan'da ve dünyanın her yerinde direnen kadınlara devrimci bir selam olsun.

Devletin Ocak Ayı Baskı ve Şiddet Uygulamaları

Bu sayımızla birlikte, tekelci kapitalist devletin; ezilen halklara, işçilere, emekçilere, gerek jandarma ve polis güçlerini kullanarak, gerekse yarattığı koşullarla meydana gelen tutuklama, gözaltı, ölüm ve yaralama, iş cinayetleri, kadın cinayetlerinin rapor-

larını aylık olarak okuyucularımıza aktaracağız. Aralık ayından bu yana, Kürt halkına yönelik devlet güçleri tarafından uygulanan, tecrit ve baskı, sonucu, birçok Kürt kenti yerle bir olurken, birçok Kürt insan, yerlerinden zorunlu göç ettirildi. Saldırıda bir çok ölüm, tu-

tuclama, gözaltı ve yaralanmalar meydana geldi. Uluslararası ve ulusal kamuoyundan gelen her türlü insani haykırışa kulaklarını tıkayan devlet, Kürt halkını yok etme savaşını ara vermeden sürdürüyor.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın hazırlanmış olduğu günlük insan hakları raporlarına göre, 1-31 Ocak tarihleri arasında, çoğunluğu Kürt olmak üzere, devlet güçleri tarafından 812 gözaltı süreci yaşanmış, aynı tarihli raporlar, Kürdistan ve diğer şehirlerde çoğunluğu Kürt halkına yönelik olmak üzere, 16'sı çocuk, 217'ye yakın tutuklamanın olduğunu bildiriyor. Raporlara göre, Sur ve Cizre'de girilemeyen her sokakta, her binanın altında, bir ölü bedenle karşılaşmamak mümkün değil. Raporlar aynı süre içinde, 12'si çocuk olmak üzere, toplam 118 sivil insanın silahlı

saldırıları sürecinde, yaşamını yitirdiğini gösteriyor.

Sermayenin kar hırsı ve oluşan güvencesiz çalışma koşulları, ocak ayı içinde birçok iş cinayetine sebep oldu. 1 Şubat'ta yine bir asansör cinayetiyle üç işçi yaşamını yitirdi. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporunda, Ocak 2016'da, en az 110 işçinin iş cinayeti sonucu yaşamını yitirdiği belirtiliyor. Kapitalizmin yarattığı çürümüşlüğün sonucu olarak ortaya çıkan kadın cinayetleri, ocak ayında da meydana geldi. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun hazırladığı raporda, son yıllara göre ocak ayında en çok kadın cinayeti meydana geldiği belirtiliyor. 36 kadın cinayeti işlendiği ocak ayında öldürülen kadınların; eski veya mevcut kocaları, erkek arkadaşları ve oğulları tarafından öldürüldüğü bildiriliyor.

Sermayenin Truva Atı: Asgari Ücret

Ferda Kar

Sınıf savaşımında ekonomik ve siyasal mücadele alanları içinde, ekonomik mücadele bir de örgütsüz-lük söz konusu ise, sınıf mücadelesi-nin “yumuşak karnını” oluşturmakta. Sınıf savaşımında ekonomik ve siya-sal mücadele atbaşı gitmesi durumun-dayken, işçilerin siyasal mücadeleden yoksun olmaları, kaçınılmaz olarak işçilerin burjuvaziye bu alanda yap-a-cakları her saldırı, karşı taraftan yani, alana hakim burjuvazi tarafından gel-mektedir. İşçilerin siyasal alanda-ki örgütsüzlükleri, burjuvazinin bu alandan gelen saldırılarına karşı sa-vunmasız bir duruma sokmaktadır.

Asgari ücret komisyonu, her yıl ara-lık ayında toplanarak, gelecek yılda uygulanacak asgari ücreti belirlemekte. Genelde üç-dört toplantı sonunda sonuç belirlenir. Asgari ücret Tespit Komisyo-nu 15 üyeden oluşur. 5 üye hükümet-ten, 5 üye işveren sendikasıdan, 5 üye de işçi sendikasıdan oluşur. Kararlar, komisyonda oy çokluğuyla alınmakta, dolayısıyla asgari ücret aslında toplan-tı öncesi karara bağlanmaktadır. İşçi sendikaları temsilcilerinin itirazları, bir yada iki puanlık artıştan başka bir şey getirmiyor. Dolayısıyla AKP’nin seçim mitinglerinde 1.300 TL net asgari üc-ret vaadi aslında hükümetin bir vaadi değil, sermayenin uygun gördüğü bir ücrettir. Sermaye bu ücreti verirken, ücret üzerinden belki belli oranda teş-vikler ve kazanımlar elde etti. Önceki

yıllarda, asgari ücret uygulaması, ilk altı, ikinci altı ay biçiminde ayrı uy-gulanırken, şimdi 2016 sonuna kadar 1.300 TL net geçerli olacak. 2015’de asgari ücretten SSK prim teşvik olarak, 63 TL iade alan patronlar, 2016 asgari ücretinden SSK prim teşviki ve 2016 yılı için verilen yeni teşvikle beraber, toplam 223 TL teşvik alıyor. Asgari ücrete yapılan zamlarla toplumda olum-lu bir algı yaratmaya çalışan sermaye ve onun hükümeti, alınan teşviklerle yetinmeyerek işçileri daha da yoksul-laştıracak, ucuz işgücü pazarını geliştirecek yeni yasaları yürürlüğe sokuyor.

Mecliste kabul edilen ve muhtemelen şubat ayı ile birlikte yürürlüğe girecek olan Torba Yasa’yla, işbaşında eğitim gören ve bu çerçevede işe alınan genç-lerin, bir yıllık maaşlarının İşsizlik Si-gortası Fonu’ndan karşılanması kararı yer almakta. 2015 yılında bu süre altı ay olarak uygulanırken, şimdi 1 yıla çık-a-rılmıştır. Bu yasayla, işbaşında eğitim programı çerçevesinde işverenlerin ya-pacağı harcamalar da vergi matrahından düşülecek, ayrıca programı tamamlayan gençleri, 3 ay içerisinde işe alan işveren-den, 42 aya kadar işveren sigorta primi alınmayacak. 2015 yılında bu program-la çalışan gençlerin sayısı 159.000 iken, 2016 yılında bu sayının 200.000 olacağı söyleniyor. Bu yasayla birlikte, serma-ye ve onun devleti tarafından çıkarılan 4+4+4 yasası, Cumhurbaşkanı’nın “çok çocuk yapın” yönündeki telkinleri ve bu yönde çocuk yapan ailelere verilen teş-vikler, patronların fabrika bölgelerine

sanat okulu yapmaları, son olarak mes-lek liseli öğrencilere üniversiteye giriş-te uygulanan ek puanın kaldırılması, daha bir anlam kazanmış oluyor. Böy-lelikle burjuvazinin iktidarı açısından tehlike arz eden sürekli artan genç işsiz sayısına da bir çözüm bulunmuş oluyor.

Çalışma Bakanı Süleyman Soylu, kıdem tazminatının fona devredilme-si konusunda yaptığı konuşmada: “Bu fonlarla ilgili devletin geçmişte sabıka-sı var, ama Ak Parti’nin yok. Geçmiş-teki ödemeleri biz gerçekleştirdik. Bu sicili temizledik. İşsizlik sigortası or-tada. Çalışanlar, emeğinin karşılığının güvencesini kıdem tazminatıyla alabi-lecekler.”dedi. Bakan, sicili temizledik derken devletin sermayenin devleti ol-duğunu söylemeye dili varmıyor. Çün-kü yasalar hiç de temizlendiğini gös-termiyor. Torba Yasa’yla genç işçilerin

ücreti bir yıl İşsizlik Sigortası Fonu’n-dan ödenecek. Daha açık bir ifadeyle, patrona çalışan işçinin ücreti, diğer işçi-lerden kesilen ücretle ödenmiş olacak.

Asgari ücret zammıyla, serma-ye kazanılmış haklara da saldırılarını yoğunlaştırıyor. İşçinin, iş güvencesi durumundaki kıdem tazminatına yö-nelik saldırılar, sermaye ve hükümet işbirliği ile arttırılıyor. Birçok işyerin-de artan asgari ücret bahane edilerek, kazanılmış ikramiye hakları, tırpan-lanmak isteniyor. “Hazırlıklı olup, ha-zırlıksız olanı bekleyen kazanır.” tak-tiği, devletler arası yürütülen silahlı savaşımında kullanılır. Bu taktiği sınıf savaşımında kullanmak durumunda-yız. İşçi sınıfı, burjuvazinin saldırıları-na karşı hazırlıklarını yapıp, burjuva-ziyi hazırlıksız yakalamalıdır ki sınıf savaşı, kazanımlarla devam edebilsin.

TURÇEP Paneli

TURÇEP (Turgutlu Çevre Platfor-mu) tarafından 29 Ocak akşamı düze-nlenen bilgilendirme paneli büyük ilgi gördü.

Panelin açılış konuşması TURÇEP eş dönem sözcüsü emekli öğretmen Perihan Hasergin tarafından yapıldı. 2. ÇED ile ilgili davanın karar duruşma-sının 10 Şubat tarihinde yapılacağını bildiren Hasergin, bu nedenle hem 10 Şubat tarihinin önemi, hem de 2. ÇED raporu ve mahkemeye teslim edilen bilirkişi raporu hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesini amaçladıklarını be-lirtti.

İlk konuşmacı olarak yer alan dava-nın avukatlarından ve EGEÇEP Hukuk Komisyonu Üyesi Avukat Berrin Esin Kaya, Turgutlu halkının vahşi maden-ciliğe karşı birlik ve dayanışmayla top-raklarına sahip çıkarak örnek bir müca-dele sergilediğini, bu sayede madenin 2. ÇED sürecinin de boşa çıkarılacağını söyledi. Hakkında dava açılan ÇED ra-poru ve bilirkişilerin mahkemeye sun-dukları rapor hakkında hukuksal yön-leriyle açıklamalarda bulunan Avukat Kaya konuşmasında, dava için atanan bilirkişilerden birinin geçmişte Çalda-ğı’ndaki maden şirketine danışmanlık

yaptığının kendileri tarafından tespit edildiğini ve bu kişinin davadaki bilir-kişiliğine itiraz edildiğini de açıkladı.

ÇED raporu ve bilirkişi raporu hak-kında bilimsel değerlendirmelerde bu-lunan Jeoloji Yüksek Mühendisi Tahir Öngür, “Ne söylediğimi bilerek ve bir kez daha altını çizerek söylüyorum, bu ÇED raporu sayısız yalan üzerine ku-rulu. Bilim bu olaya madencilik olarak değil ancak bir facia gözüyle bakıyor. Dünyada böyle bir madencilik zaten ka-bul görmüyor” dedi. ÇED raporu hak-kında teknik hatalar ve yalanlarla ilgili ayrıntılı ve görsel açıklamalarda bu-lunan Jeoloji Yüksek Mühendisi Öngür, deprem riskini gösteren haritanın hem MTA tarafından hazırlanmış orijinalini hem de maden şirketince ÇED raporu-na sokulan halini göstererek ÇED ra-porundaki haritada deprem fay hattının nasıl silinerek ortadan kaldırıldığını bir kez daha gözler önüne serdi. “Bu ÇED raporu mühendislik açısından utanç ve-rici. Askıya bile çıkarılamayacak kadar yanlış ve yalanla dolu bu rapora onay vermek ise insan aklının alamayacağı büyüklükte bir yanlış” diyen Öngür, ya-pılan toprak ve su analizlerinde ortaya çıkan ağır metallerin neden bu maden

işletmesinin yarattığı sonuç olarak de-ğil de, sanki doğanın bir kusuruymuş gibi gösterilmeye çalışıldığını da sordu.

Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölge Şube Başkanı Saadet Çağlın da konuşmasında, bilirkişilerin raporunda sülfürik asit fabrikası ile ilgili ayrı bir ÇED raporu gerektiği şeklinde karar al-dıklarına dikkat çekerek, “Bilirkişilerin oybirliği ile verdikleri bu karar, ÇED raporunun yanlış olduğunu ve mutlaka iptal edilmesi gerektiğini gösteriyor. Ancak sorun sadece bu fabrika değil. Böyle verimli tarım bölgesinde sülfü-rik asite dayalı kimyasal madencilik yapılamaz, yapılmamalı. Bizler kimya mühendisleri olarak siyanür ve sülfürik asitle madencilik yapılmasının karşı-

sındayız ve karşısında olmaya devam edeceğiz. Bu tesis ve böyle bir maden-cilik burada olamaz” dedi.

Panelde söz alan CHP Manisa Mil-letvekili Tur Yıldız Biçer de, “Dünya-nın başka ülkesinde yapmaya cesaret edemedikleri bir madencilik burada yapmaya çalışıyorlar. Buna kesinlikle izin vermemeliyiz” şeklinde konuştu. Konuşmasında günlük gazeteden bir haberle ilgili değerlendirmede bulunan Biçer, “Gediz Nehri’nin ıslah planı için toplananların Çaldağı için de aynı du-yarlılığı göstermelerini istemek lazım. Çünkü Çaldağı’ndaki bu maden çalışır-sa, yarın üzerine konuşacakları Gediz Nehri de, Gediz Vadisi de olmayacak” dedi.

Şişecam

Şişecam işçileri, işe iadeleri için 90 gündür eylemlerini sürdürüyor. 90 gündür sürdürdükleri direnişlerinde farklı eylem biçimlerini hayata geçiriyor. Beykoz'da bulunan Kristal İş Sendikası binasından atıldıktan sonra, sendika önünde kurdukları çadırla direnişe devam eden işçilere 21 Ocak günü polis saldırarak, direniş çadırlarını yıktı. Çadırlarının yıkılmasından sonra da eylemlerine devam eden işçiler, her gün ve her gece burada olacaklarını, talepleri kabul edilene kadar bir yere gitmeyeceklerini ifade ettiler. Eylemdeki işçilere, birçok parti, sendika ve siyasi hareketten destek ziyaretleri yapılıyor.

TOMİS

Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası'nın 1. Genel Kurulu, 24 Ocak'ta Bursa'da toplandı. TOMİS'li işçiler, diğer sendikaların tersine, kafa kol ilişkilerinin olmadığı, koltuk sevdasıyla kavgaların ortaya çıkmadığı bir genel kurul yaptılar. Birçok şehirden işçilerin katılımıyla gerçekleşen genel kurulda, TOMİS deneyimi, işyerlerindeki sorunlar, sendikal mücadelenin geleceği gibi konular, işçiler tarafından dile getirilip tartışıldı. Genel kurul salonu, Delphi, Renault, Tofaş, Ford, Arçelik, Vestel ve başka birçok fabrikadan katılan işçilerle doldu. Genel Kurul açılış konuşmasını yapan Geçici Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Sarıbal, TOMİS'in işçi sınıfının mücadelesinde tarihsel bir adım olduğunu, büyük zorluklarla var ettikleri sendikanın, genel kurulla birlikte artık yeni bir döneme gireceğini söyledi. Oy birliği ile; İzmir, Kocaeli ve Bursa'dan işçilerle Divan Kurulu oluşturulduktan sonra, konuşmalara geçildi. Genel Kurul'a Adana'dan katılan bir işçi, sermaye ve işçi sınıfı arasında, etnik ve dinsel bölünmeler yaratmaya çalışılıyor. Her millet ve dinden işçinin aynı şekilde sömürüldüğünü, dolayısıyla sermayeye karşı birlik ve kardeşlik içinde mücadele etmeliyiz dediği konuşmaların ardından, çalışma ve mali rapor Genel Kurul üyelerine aktarıldı. Oy kullanılarak yapılan seçim sonunda, Yönetim Kurulu ve diğer organların üyeleri seçimi yapıldı.

İşbaşı Gazetesi olarak, TOMİS'in sınıf mücadelesindeki yürüyüşünü kutlar, yeni seçilen üyelere başarılar dileriz.

Röportaj

Deriteks Tuzla Şube Sekreteri Haydar Canpolat

İşbaşı: İşçiler açısından durumu özetleyebilir misiniz?

Canpolat: 2013-2016 yılı toplu iş sözleşmeleri bağittik. 2016-2019 yılı toplu iş sözleşmelerini mart ayından itibaren yapacağız. Yılbaşı öncesi Aka-Deri'de Rusya krizi bahanesiyle işten atılan arkadaşlarımız var. Direniş çadırımızı kurduk. Kriz faturasına itirazımız devam ediyor. 2015 yılı işçi sınıfı açısından kara bir yıl olarak geçti. 301 madenci Soma'da, ayrıca Ermenek'de Ankara'da Diyarbakır'da, Suruç'ta emekçiler katledildi. 2016 yılının da işçiler için iyi bir yıl olmayacağını düşünüyorum. Zaten 2016 yılına asgari ücret kandırmacısıyla başladı. 1300 tl dendi. 123 tl vergi olarak kaldığında 1177 tl'ye düştü. Bunu bile çok gören patron ya işten çıkarmayı dayatıyor ya da hesaba yatırılan 1300 tl'nin 200 lirasını elden tehditle iadesini istiyor. Bu zammı bile vermek istemeyen patronlarla 2016 yılı toplu iş sözleşmeleri zor geçecek, ancak 60 yıllık mücadelecilerimizle, üretimden gelen gücümüz ve eylemlerimizle sonuç alacağız. Türkiye İşçi Sınıfı 2016'da da krizlerle, yalan dolanlarla, kıdem tazminatı saldırılarıyla, kölelik büroları istihdam büroları oluşumuyla karşı karşıya... Ayrıca emekçi halklara yaşatılan katliamlara sessizliği kabul etmek anla-

mına geleceği açıktır. Herkesin buna karşı çıkması gerekir. Burada din ve mezhep istismarı yapılarak engelleme var, ancak bu istismara karşı mücadele edeceğiz.

İşbaşı: 2016 yılı toplu iş sözleşmelerinde hedefiniz nedir?

Canpolat: Sendikal örgütlülüğün durumu ortadadır. 16 milyon işçinin olduğu yerde 600-900 bin sendikalı var. Sendikaya üye olmaya korkan işçinin olduğu yerde bir de sözleşmeden yararlanmanın önünde patronların oluşturduğu engellemeler mevcut. Var olan hakların daha geriye götürülmesine uğraşan patronlara karşı kazanılmış haklardan ödün vermeden onurlu yaşayacak ücretle kayıpsız bir mücadele öngörüyoruz. Yoksulluk sınırının 4000 tl açlık sınırının 2000 tl olduğu bir süreçte 1300 tl ücrete şükür bir bakışta var.

İşbaşı: Yapılacak çok iş görünüyor... Bilinçlenme ve örgütlenme gerekiyor...

Canpolat: Deri iş 1948'de kuruldu. Kazlıçeşme'den sonra 1992'den beri tuzla bölgesinde çalışmalarımız yürüyor. Evet, geçmişte devasa eylemlerimiz oldu. Çok sıkıntılı geçen 90'lı yılları, dönemi yaşadık. Baskılarla, krizlerle geçen dönemler yaşadık, yaşıyoruz. Örgütlülüğü dağıtan da krizler oldu. 1998, 2001 ve 2004 krizleri deri sektörünü ciddi sıkıntıya soktu. Patronlar örgütsüz işçiyle çalışmayı reka-

bet açısından da kendileri için daha uygun gördüler. Ve örgütsüz alanlara kaçtılar. Türkiye'de örgütlü topluma karşı topyekûn saldırı var. İşçiler kendi sorunlarına sahip çıkmıyor. Patronlar sendikaları 'terörist' bir örgüt olarak görüyor. Kolaylıkla kolluk güçlerini arkalarına alıyorlar. İşten atılan işçinin kapıda beklemesi bile suç olarak görülüyor. Sendikalar yasadışı olarak görülüyorlar. İşçi sindirilmiş, baskılanmış, korkuyla hareket ediyor. Örgütlü işçi sınıfının iktidara yön vermesi oluşabilir. Patronlar oluşmaması için her şeyi yapıyor. Kendine bağlı sendikalar yaratıyor. Sendikaların içini boşaltıyorlar.

İşbaşı: Sizce sendikaların durumu nedir? Görevlerini yerine getiriyorlar mı?

Canpolat: Görevler yerine getirilse bu durumda olmazdık. Başka bir sürü şeyle birlikte sendikacılar da suçludur. Herkes günü kurtarmanın derdindedir. En büyük suçlu ceberrut baskı durumudur. İstenilen bir örgütlü durum yoktur. 2013'de deri işkolu ve tekstil birleştirildi. 78 000 çalışanı olan deri işkolu, bir milyon çalışanı olan tekstil işkoluyla birleştirildiğinde sendikamız için baraj sorunu ortaya çıktı. Bu tür durumlar da var olan sendikayı pasifize etmek için yaratılıyor.

CP Piliç

Sermaye, asgari ücret zammı ile birlikte, işçilere yönelik hak gasplarına dolu dizgin devam ediyor. CP'nin Bilecik, Turgutlu ve İnegöl işletmelerinde çalışan yüzlerce işçi, patron tarafından işten çıkartıldı. Aralık ayı itibarıyla dört maaş ikramiyelerin kaldırılacağı işçilere bildirilmiş ve aralık ayı maaşı ikramiyesiz ödenmişti.

İşverenin işçilere ikramiyelerini kalktığına dair sözleşmeyi imzalamayı dayatması üzerine, işçiler DİSK Gıda İş Sendikası'nda örgütlenme faaliyetine başladılar. Sendikal faaliyeti gerekçe gösteren işveren, İnegöl işletmesinde 65 işçiyi, Turgutlu ve Bilecik işletmelerinde ise toplam 300 işçiyi işten attı. 23 Ocak'tan itibaren işçiler, işletmelerin önünde işe geri alınmaları için eylemlerini sürdürüyor

Basın Açıklaması CP Tavukçuluk Hukuk Tanımıyor

Uzun bir süredir örgütlenme faaliyetini sürdürdüğümüz CP Standart Gıda San ve Tic A.Ş. İşletmesinde kitlesel işçi kıyımı yapıldı. Asgari ücrete yapılan göstermelik zamlarla birlikte her iş kolunda hak gaspları ve işçi kıyımları giderek artıyor. Bunlardan birisi olan CP işvereni, asgari ücret artışını bahane ederek, işçilerin almakta olduğu dört ikramiye hakkını ortadan kaldırarak ve işçilere baskı yaparak bireysel sözleşmeler ile kölelik koşullarında çalışmaya zorluyor. İşveren dayattığı sözleşmeleri imzalamayan üyelerimiz başta olmak üzere, toplu olarak işçi kıyımlarına başladı. Manisa Turgutlu, Bilecik Osmaneli, Bursa İnegöl olmak üzere yüzlerce işçinin son verdi. Yapılan bu işçi kıyımını kabul etmiyoruz ve atılan işçiler geri alınsın istiyoruz.(...)

CP işvereni ikramiyeleri kaldırarak asgari ücret artışını fırsata dönüştürmek

istiyor. Kaldırılacak ikramiyelerle her işçiden en az 4 bin ile 7 bin TL arasında alacağı ücreti gasp etmeye çalışıyor. Bu şekilde CP işçimizin yılda 4 ile 7 bin TL kaybı olacak. Zaten kıt kanaat geçinen işçilerin bunu kabul etmesi mümkün değildir. Haklarını geriye götürecek böylece bir sözleşmeyi imzalaması için baskı yapmak, imzalamayan işçileri işten atmak suçtur, yasa dışıdır. CP Patronu diğer bütün patronlar gibi, asgari ücret zammını bir fırsata dönüştürerek, hem devletten teşvik almak, hem işçilerin ikramiyesini kaldırarak bir taşla iki kuş vurmak istiyor. Hem işçilerin var olan haklarını gasp etmek hem de işçi çıkararak aynı işi daha az işçiye yaptırarak karlarına kar katacaklar.

Yapılan bu işçi kıyımı, yaşanan hak gasplarına karşı sendikamızda örgütlene CP işçilerinin, mücadelesini engellemeye çalışıyorlar. CP sermayesi işçilerinin sen-

dikalı olmasını ve örgütlenmesini engellerek, eski düzenlerini sürdürmeye çalışıyorlar. İşten atılanların büyük çoğunluğu sendikamızın üyesidir. Bir dünya devi olan CP tavukçuluğun diğer ülkelerdeki fabrikalarında işçiler sendikalı çalışırken Türkiye de tam bir sendika düşmanı tutum içindedir. Çünkü Türkiye de hükümetler çıkardıkları yasalarla ülkeyi sermaye için cennete, işçiler için ise tam bir cehenneme çevirmiştir. Şimdi de üç ay içinde çıkaracağımız dedikleri yeni yasalarla kıdem tazminatını ortadan kaldırmayı, kiralık işçilik uygulamasını yaygınlaştırmayı amaçlıyorlar. Belli ki patronlar bu cesareti, asgari ücret zammı konusunda da işçileri aldatan hükümetten alıyorlar. Açlık sınırının 1400, yoksulluk sınırının 4300 TL olduğu ülkemizde asgari ücrete gelen artış sadece 177 TL dir. Zaten var olan AGİ eklendiğinde 1300 TL oluyor. Yeni yılda ekmeğe, elektriğe ve birçok ürüne yapılan zamlarla

birlikte yapılan ücret artışı eriyip gitmiştir.

CP patronu işçilerin örgütlenmesini engellemek ve bölmek için işbirlikçi sendikayı devreye sokarak, yeni oyunlar içine girmiştir. Kendisine işçi sendikası diyen bu patron işbirlikçi anlayış, işçilere bireysel sözleşmeleri imzalayın diyerek adeta işverene çalışmıştır. Gıda İş Sendikası olarak üyemiz olsun olmasın tüm işçilerimizin yanında olacağız. Bu hukuksuz işten atmaları kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz. CP İşverenine ve yöneticilerine sesleniyoruz. Bu işten vazgeçin, işten atmaları durdurun ve attığınız işçileri geri alın. İşçilerin sendikal örgütlenme hakkına saygı gösterin. Gıda İş Sendikası olarak işçilerimizle birlikte mücadeleyi büyütme, örgütlenmemizi sürdürmeye kararlıyız ve başaracağız.

**TÜRKİYE GIDA SANAYİİ
İŞÇİLERİ SENDİKASI**

Tunus Gençliği, “ Ya İş, ya da Devrim” Diyor!

Tunus'ta 20 Ocak'ta işsizlik nedeniyle başlatılan protestolarda polis, birçok şehirde yerel hükümet binalarını işgal etmeye kalkışan protestoculara karşı göz yaşartıcı bomba ve tazyikli su kullanıyor.

Hafta sonunda genç bir üniversite mezununun işsiz kalışını protesto ederken öldüğü yoksul bir kasaba olan Kasrin'de, Perşembe günü binlerce gencin, devlet daireleri önünde gösteri yaptığı bildirildi.

Devlet medyası ve görgü tanıkları tarafından bildirildiğine göre, polis ayrıca “iş yoksa devrim” sloganları attıkları Jendouba, Beja ve Skira, ve Sidi Buzid'de protestocularla çatıştı.

Bu arada hükümet, Kasrin bölgesindeki Feriana'da protestocuların çarşamba günü polis arabasına saldırmaları sonucunda bir polis memurunun öldürüldüğünü doğruladı. Diğer bölgelerde de polisle protestocular arasında çıkan çatışmalarda yaralanan yaklaşık 40 kişinin yaralandığı açıklandı.

Gösteriler, hafta sonunda Kasrin'de 28 yaşındaki işsiz üniversite mezunu Rida Yahyavi'nin bir devlet dairesine yapmış olduğu iş başvurusunun reddedilmesini protesto etmek için bir elektrik direğine tırmanıp kendini elektrik akımına kaptırarak intihar etmesiyle başladı.

Protestolar, Tunus'da sözde “Arap Baharı”nı başlatan 2011 yılındaki ayak-

lanmanın yıldönümüne denk geldi. Beş yıl önceki ayaklanmada halk, hükümetin devrilmesini talep etmiş ve ülkeyi otuz yıl yöneten Devlet Başkanı Zine el-Abidin Bin Ali'yi devirmişti.

Resmen teyit edilememesine rağmen, gösterilerin 16 ilde yapıldığı bildirildi.

Tunus'un yoksul bölgelerinden biri olan 80.000 nüfuslu Kasrin, 2011 yılında, belediyenin seyyar tezgahı ve terazisine el koyması nedeniyle kendisini yakarak Arap Baharı'nı başlatan işsiz üniversite öğrencisi Muhammed Buazizi'nin yaşadığı Sidi Buzid şehrine de yakındır.

Yüzlerce gencin iş ve gelişme talebiyle yerel yönetim binalarının önünde başlattığı protestolar kısa zamanda Kasrin'den Sidi Buzid, Regueb, Sfax El Fahs, Kairouan, Beja ve Sousse'ye yayıldı.

Başkent Tunus'ta ise, Yahyavi'nin posterlerini taşıyan göstericiler, protestolarını Habib Bourguiba Caddesi üzerinde sürdürdüler.

“Yeni Nesil Hareketi” olarak adlandırılan siyasi ve kültürel gençlik hareketinin bir üyesi olan eylemci Tarık Toukabri, 2011 yılında ülkedeki protestoların asıl tetikleyicisi olan işsizliğin, geçen beş yıla rağmen hâlâ ele alınmadığını belirtti..

“Ayrıca, “Gençliğin yeterince sıkıntı

çektiğini ve her gün gördükleri ve maruz kaldıkları şeyler yüzünden ajitasyon ve ayaklanma halinde olduğunu,” söyledi.

Hükümet sözcüsü Halid Şuket, Kasrin'deki protestoları yatıştırmak amacıyla, şehirde 1000 sosyal konut inşa etmek için başlatacakları 65 milyon dolarlık proje ile, 5.000 yeni istihdam yaratılacağını açıkladı.

Ancak Toukabri, hükümetin bu çözümünün gerçekçi olmadığını düşünüyor.

“Bu, gerçekte hiçbir dayanağı bulunmayan kozmetik bir çözümdür. Eğer Kasrin'de 5.000 genci istihdam ederseniz, Baja'da da 5000 kişi iş talebiyle

ayaklanacaktır. Onların da çalışmaya hakkı var. Sidi Buzid'de de durum aynıdır.”

Tunus'ta işsiz gençlerin sayısının 700.000 ila 800.000 arasında olduğu tahmin ediliyor. Ülkedeki çalışabilen nüfusun fazla yüzde 15'inden fazlası, her üç üniversite mezunundan biri işsiz.

Kasrin, Sidi Buzid, Kef ve Gafsa'da ise işsizlik %25'e dayanmış durumda

Gençlik, dinazorlar olarak adlandırılan eski siyasetçilerin, protesto hareketini kendilerinden çaldığını ve bu gerçekleşmemiş devrimin asıl unsuru ve ivmesini gözlerden kaçırdığını düşünüyor..

(Dış Haberler)

Çocuk Ruh ve Sinir Hastalıkları

Musa Duman

Ruh ve sinir hastalıkları, insan Rakıl sağlığının bozulması ve bu sebeple davranışlarda meydana gelen değişimlerdir.

Akıl hastalıkları başta hastalığı ortaya çıkaran etkenlere göre sınıflandırılmaktadır. Organik beyin hastalıkları olarak tanımlanan sınıfta hastalık biyolojik, fizyolojik ve genetik sebeplerle ortaya çıkar. Bunun dışında kalan ruh ve anksiyete, kişilik bozukluğu ve psikotik bozukluk hastalıkları ise insanın yaşadığı maddi çevrenin yapıyla ilintilidir. Ekonomik, kültürel ve sosyal yapıların insan sağlığı ve davranışlarındaki etkisiyle ortaya çıkar.

Peki çocuk-çocukluk deyince aklımıza ne gelir? Neşeli, cıvıl cıvıl, hareketli, yaşam dolu ve binlerce sıfatla insan türünün biyolojik olarak bir evresi gelir. Bu doğru fakat eksik bir tanımlama olacaktır. Aslında çocuk-çocukluk toplumsal bir kavramdır. Yaşadığımız toplumun altyapısına göre şekillenen aile biçimi, değer yargıları ve sosyal ilişki-

lere göre içeriği belirlenen bir kavramdır. Yani sınıflı kapitalist toplum bize sınırlı ve belirli bir çocukluk tanımı verir.

Sistem, bunu sınıfsal çıkarları doğrultusunda kendisi için en iyi şekilde formüle etmek, yani sınıfsal ayrımlar altında, sınıfsal ayrıcalıklarla ve aşağılamalarla “kontrol etmek” zorundadır. Burada ise örgütlü bir müdahale başta aile, din, eğitim sistemi, çocuk ıslah evleri, sözde hükümetler –devletler dışı ‘sivil toplum kuruluşları’ ve hapishaneler devreye girer. Bu sürecin aksatılmadan işlemesi ise burjuva ideolojiye rıza üretiminin devamlılığını sağlar.

Gelelim asıl soruya; bir çocuk nasıl ruh ve sinir hastası olabilir? Bu soruyu cevaplamak için bahsettiğimiz üzere toplumsal yapıya bakmak yeterli olacaktır. Mevcut üretim ilişkileri ve mülkiyet yapısına göre çeşitlilik gösteren çocuk yaşamı, farklı etkilere maruz kalmaktadır. Savaşlar, etnik kimlikler, tecavüzler, çocuk emeğinin sömürsü ve birçoğu ve tüm bunları üreten kapitalizm yıkımın faili olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çocukların gerek yaşam hakları-

nı, gerek yaşam koşullarını düzeltmek adına “İyi Niyet Elçileri”nin ve başta Unicef olmak üzere çeşitli burjuva kurumların attığı her adım ise aslında bu sistemin tehlikeli olduğunun altına atılan bir imza niteliğindedir. Çocukların yaşadıkları bu sorunlara dair çözüm arayışları söz konusu olduğunda çocukların sınıfsız, etnik kimliksiz ve fiktirsiz ele alınması istenir. Oysa ki sistemin çarklarının keskinleşmesi ile insana verilen değer ölçütünün para ve meta üzerinden şekillenmesi sonucu sömürülen, ezilen sınıfa mensup hiç-

bir yaş grubunun, cinsiyetin ve ulusun tek başına kurtulma şansı yoktur. Kültürelde yaşayan çocuklarla, saraylarda yaşayan çocukların aynı olanaklarla çocukluklarını çocuk olarak yaşamaları mümkün değildir. Genel olarak ne “Çocuk Ruh ve Sinir Hastalıkları Polikliniği” ne de Unicef çocuklar için güvenli ve güvenceli bir yaşam sunarak çocukların düşlerini gerçekleştirecektir.

Birçoğumuzun bildiği gibi “Çocukların neşeyle şarkılarını ve türkülerini söyleyecekleri tek sistem sosyalizmdir.”*

***Victor Jara**

Ulaşım Hakkı

Can Toprak

Sermaye devleti, kendi dönemsel krizlerini çözmek için sürekli ama geçici çözümler buluyor. 80lerde yaşadığı krizi çözmek için de yeni bir paradigma yarattı; neoliberalizm. Bu yeni dalga ile bütün ekonomi yeniden düzenlendi. Eskiden görece refah yaratan, zenginle yoksul arasında yer yer tampon görevi gören devlet; yeni düzende alabildiğine saldırganlaşan sermayenin önünü açmaktan başka bir işe yaramıyor. En temel insani ihtiyaçlar dahil, satılabilen her şey satılıyor. Sadece devletin işlettiği, elektrik idaresi, telefon idaresi gibi büyük tekeller

değil, yaşam hakkımız dahi satılıyor.

30 yıldır süren bu büyük özelleştirme dalgası birçok alanda yoksulların karşısına çıkıyor. Sağlık, eğitim, ulaşım gibi temel haklar devletin karşılamak zorunda olduğu alanlar olmaktan çıkıyor ve emekçilerin omzuna bindirilmiş mali yükler olarak geri dönüyor.

Türkiye’de bu dönüşümün başarılı mimarı ise AKP iktidarı. Satılabilen her şeyi satan, eğitimden sağlığa, ulaşımından barınmaya; en temel alanlara özel firmaları sokan ve emekçiyi bu saldırı altında bırakan iktidarın son dönemlerde bitmeyen müdahalesi ise ulaşım. İktidara geldiği günden bu yana, 80’lerde

başlayan neoliberal dönüşümün tamamlayıcısı rolünü üstlenen AKP hükümeti döneminde ulaşım ücretlerine toplamda yüzde 300 zam yapılması, bu şekilde bakıldığında, hiç de şaşırtıcı gözüküyor.

Burjuva düzen, işçileri, emekçileri her geçen gün, onlara temel ihtiyaçlarını gittikçe daha da artan oranda para karşılığında sağlayarak daha çok yoksulluğa mahkum ederken, sermayenin güvenliğini, kapitalist sistemin işleyişini güvence altına alıyor. Asgari ücreti 1300 TL yaparak göz boyayan hükümet, zaten az kazananlardan çok, çok kazananlardan az topladığı vergilerle sağlanan ulaşım hizmetine zam yaparak kaşıkla verdiğini kepçeyle almaya devam ediyor, emekçinin ve dar gelirlinin cebindeki üç kuruşa da el koyuyor.

İstanbul’da özel aracı bulunmayan ve her gün taksiye binemeyen milyonlarca emekçi toplu taşıma araçlarını kullanıyor. Tabi bu kadar insanın kullandığı araçlar, en temel ihtiyaçlardan biri olan ulaşımı öteleyerek bir rant kapısı halini alıyor. Asgari ücretle geçinen bir işçi, metrobüs kullanıyorsa, aylık gelirinin en az yüzde onunu ulaşımına harcamak durumunda. Eğer işe gitmek dışında bir niyeti olursa bu ulaşım çok daha fazlaya mal oluyor.

Son zamlardan sonra daha iyi anlaşıyor ki iktidarın emekçiler için asgari ücret artırımını bir sanallıktır. Bir yandan maaşlarda artış yaparken diğer yandan temel hakların paralı olması; üstelik sürekli zamlanması bize iktidarın niyetini de karakterini de göstermektedir.

Rejim Krizi

Hükümet ve rejim bir krizin içerisinde ve bu kriz artık liberal diyebileceğimiz söylem ve eylemleri bile kaldıramıyor. Aslında bu AKP’nin ne kadar büyük bir krizin içerisinde olduğunu ve debelendiğini göstermektedir. Cizre’de, Sur’da, Silopi’de Kürt halkının, hak arayan işçilerin, doğanın tahribine karşı çıkan yoksul köylülerin, öğrencilerin, akademisyenlerin, eylemleri birbirine ekleniyor. Köyde, şehirde, üniversitede, fabrikada, hayatın her alanında direniş büyüdükçe, rejimin istikrarsızlığı da büyüyor. Devlet de o ölçüde saldırganlaşıyor. Devletin tüm kolluk güçleri, yürütme, yargı, yasama organları, medya seferber ediliyor.

AKP iktidara geldiği günden bugüne kendi planını burjuvazinin çıkarlarıyla, rejimin karakteriyle adım adım uyumlulaştırarak uygulamaya koydu. İttifak-

larını buna göre oluşturdu, gerektiğinde değiştirdi. Başlangıçta Gülen cemaatiyle ittifak kurdu, liberalleri, AB yanlılarını yanına aldı; sonra “yetmez ama evet’cileri” saflarına kattı. Kendi medyasını oluşturdu. Merkez medyayı teslim aldı. T.C.’nin hemen her kurumu, ordu, polis, bürokrasi, mahkeme ve hapishaneler, parlamento, yasama, yürütme, yargı, burjuvazinin ihtiyaçları ve Erdoğan’ın kişisel ihtirasları doğrultusunda yeniden dizayn edildi.

Şimdi sıra akademilerdeki muhalif akademisyenlere, profesörlere geldi. 25.02.2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 2547 sayılı kanunun 50d maddesi ile yapılan düzenlemede, öğretim üyeliğine geçişte ön aşama olan araştırma görevlilerine, lisansüstü öğrenimleri süresince geçici olarak kadro ihdas edip, bunları belli bir süre gözledikten

sonra kendi konumlarına uygun olanlarını sürekli kadroya almanın önü yasal olarak açıldı. Böylece daha önce sahte belgelerle yapılan bu iş artık yasal bir çerçeve kazandı. Bu yasal kılıfla bir yandan yandaş olmayan akademisyen ayıklanarak saf dışı edilirken, bir yandan da kadroya alınmama korkusuyla ile yeni yandaşlar oluşturuluyor

Akademik camiaya yönelik son saldırı bütün bunların yetmediği gösteriyor. “Ülkenin doğusunda” devlet eliyle sürdürülmekte olan savaş ve katliamları kınayan ve barış istençlerini dile getiren akademisyenlere “Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ve devletin yargı organlarını alenen aşağılamak” ile, “terör örgütü propagandası yapmak” suçlarından soruşturma açıldı; akademisyenler gözaltına alındı, evleri, çalışma alanları arandı ve bilgisayarlarına el

konuldu. Açılan soruşturmanın 301. madde kapsamında açılmış olması ve bunun yasada belirtilenin dışında adalet bakanlığından izin alınmadan yapılmış olması da var olan burjuva hukuk sisteminin bile dikkate alınmadığının göstergesidir. Görünen o ki artık ajitativ bir kavram olarak değil ama hakkını vere vere, içini doldura doldura diktatörlüğü ve onun faşizmini yaşamaktayız. Artık parlamenter demokrasiden, liberal söylemlerden umudu kesmeli, devletin oluşturduğu sınırlardan çıkmalı, kendi oyunumuzun kurallarını ve gündemimizi oluşturmalı, hedeflerimize daha fazla yüklenmeliyiz. Biriken öfke, her direniş, daha büyük bir direnişe, direniş mücadeleye, mücadele bilinç ve örgütle birleşerek zafere büyüyecektir. Bu tarihsel deneyimle kanıtlanmıştır.

Savaşa savaşa kazanacağız!

Dicle Yıldırım

Bir Taziye

Bektaş Deneri

Topraklarımızda insan canı epey önemlidir bilirsiniz. Geçenlerde kalp krizi geçirip ölen memleketin mühim simalarından Mustafa Koç’un ölümüyle bunu bir kez daha gördük. Taziyeler birbirini izledi. Körün ölünce badem gözlü olmasını geçelim zaten. Ama bir de ‘insani bir durum bu, ideolojiyi karıştırmayın’ cılar peyda oldu. Hatta mecliste ezilenlerin sesi olma iddiasındaki bir parti dahi taziye mesajı yayınladı. Her yandan çok güzel adamdı, yardımseverdi sesleri yükseldi. İyi kalpli muhteremin ölümü birçoklarını yasa boğdu.

Önce şu ideolojiyi insani durumlara karıştırma meselesine değinelim. İdeoloji nedir? Yaşamdan, insan ilişkilerinden, toplumdan bağımsız mıdır? Aksine tam da bunların yarattığı, karşılıklı ilişki içinde bir olgudur. Yani sizin ideolojiniz boş zamanlarınızda çay içerken sizi tatmin edecek bir fikirler toplamı değildir. Öyle ise vah halinize! Zira komünistler için ideoloji yaşamdan kopuk bir olgu değildir. Günlük yaşam pratiği, insanlarla kurduğu ilişki, toplum hayatı ve toplumsal ilişkiler komünistler için bütündür. Hayatı da böyle yorumlarlar. Bütün fikirlerimiz, salt sokakta polisle karşılaşınca, eylem yaparken değil, ya

da kitlelere ajitasyon çekerken değil, bütün durumlar karşısında tutarlıca ifade edilmeyi bekliyor bizim tarafımızdan. Bu yüzden ölümü de, yaşamı da, kavgayı da, siyaseti de komünistçe kavrayıp yorumlamak gerekiyor. Tüm ideolojilerden de beklenen bu olmalıdır. Mesela bir burjuvanın işçi ölümüne üzülmesi ya da bir faşistin bir komünistin ölümüne üzülmesi beklenmemelidir.

Gelelim Koç’un ölümünü insani karşılama meselesine. Liberal aklın öğrettiği tüm insanları eşitleme fikri, insanlığın anlam dünyasını zehirliyor. Burjuvazi bize yüzyıllardır bunu öğretmeye çalışsa da biliyoruz ki bahsi geçen ‘insanlar’ bir bütün değil. Bu insanların yaşamları ve ölümleri de aynı değil. Ülkenin en büyük burjuvalarından Mustafa Koç ise yoksul köylüyle, işçiyle hiç aynı değil; ne düzen için, ne de bizim için. Bu yüzden bugün Kürdistan yavgın yeri iken pek kimse orayla ilgilenmiyor. Bu yüzden her yıl, Koç ailesinin en tepelerinde oturduğu bu sistemde, binleri geçen işçi ölümleri, büyük gazetelerin 3. sayfalarında üç beş satırla aktarılırken, bu beyefendinin ölümü manşetleri süslüyor! Çünkü bir burjuvanın ölümü infial yaratırken bir işçinin ölümü kimseleri pek ilgilendirmiyor.

Bu sebepten Mustafa Koç’un ölümü

de bizi pek ilgilendirmiyor. “Ama o da bir insan!” şeklinde martaval okumak düpedüz ahmaklıktır. Zira o “iyi insan” hakkındaki fikrimiz kurduğu yardım denekleri ya da çocuk sevgisi ile değil sınıfsal konumuyla ilgilidir. Sınıfsal konumunun tüm gereklerini de yerine getiren bu kodaman için bir Tofaş işçisinin sözleri bize fikir versin:

“Mustafa Koç hayatını kaybetmiş. Ölümüne sevinmesek de, kalp krizi geçirdiğini duyunca şifa da dilemedik. Yüzlerce çalışanını ve ailelerini Ramazan ayında işten çıkarıp mağdur eden, bununla da yetinmeyip iş bulanların işine engel olup, kendi holdingine bağlı olmasa da onlarca işletmeye haber gönderip alınmayacaklar kara listesi oluşturan, bunlar da yetmezmiş gibi dün mahkemeye şahit olarak yazdığı müdürleri, memurları, daha da mağdur olmamız için gönderme-

yip süreci uzatmaya çalışan birine Rahmet dileyemeyeceğim. Evet, belki şu an bizim satın alabileceğimiz yargıçlarımız yok. Fakat ilahi adalet var ve elbet bir gün tecelli edecektir.”

Evet, onların satın alabileceği yargıçlar var. Satın alabilecekleri kanalları, devlet adamları var. Bu yüzden eli kanlı bir burjuva olarak bizce lanetle anılırken; manipülasyona, yalana, korkuya teslim edilen toplumun çoğunluğu bu adamın ölümüne üzülecek! Bize mi kalmıştır bir milyarderin yasını tutmak?

Elbette bize kalmadı yas tutmak. Yoksullara, işçilere ise hiç kalmamalı. Bizi, burjuvaların el altından yedikleri haltlar, işten çıkardıkları, ölümüne sebep oldukları işçiler ilgilendiriyor ve ilgilendirecek. Ve bugün bir yas tutulacaksa Koç ve benzeri burjuvaların ölümüne sebep oldukları işçiler için tutulacak!

Devlet Terörü Öğrenci Gençliği Yıldıramayacak!

Geçtiğimiz günlerde İstanbul’da eşzamanlı gerçekleştirilen ev baskınları ile gözaltına alınan öğrencilerden 4’ü tutuklanarak cezaevine gönderildi. Evi basıldığı esnada orada bulunmayan Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi Jülide Yazıcı da ifade vermek için avukatı ile gittiği adliyede nöbetçi mahkemeye sevk edilerek tutuklandı. Arkadaşımız kendisi adliyeye ifade vermeye gitmesine rağmen, alışkın olduğumuz ‘gizlilik kararı’ bahanesi ile gerekçesiz ve delilsiz tutuklandı.

Jülide öğrenci hareketi içerisinde aktif bir arkadaşımızdı. Gerek bireysel çabalarıyla, gerek üniversite kamuoyunda ortaklaşa giriştiği işlerle birileri için ‘can sıkıcı’ olan bir devrimci idi. Tacize karşı ses çıkaran; taşeron işçilerinin hakları için didinen; okul çalışanlarına dönük mobbinge karşı mücadele eden; Kürtlerin, Alevilerin haklı taleplerini, halkların barış istemini yükselten; yaz okulunda öğrencilerden istenen yüksek ücretlerin düşürülmesi için çalışan biriydi. Her süreçte sorumluluk almaya çalışan, özverili ve çalışkan bir arkadaşımızdı. Okul içerisinde ya da okulun bulun-

duğu mahallede düzenlenen hemen her etkinlikte en önlere yerini alırdı.

Çalışkanlığı, devrimciliği elbette düzen tarafından ödüllendirilmedi. Tıpkı 4 ay evvel benzer suçlamalarla tutuklanan arkadaşımız Hakan Demir gibi, Jülide de adeta kapitalist devletle bütünleşen AKP’nin polisi ve yargısı tarafından tutsak edildi. Bugün 4 ay evvel yaşadıklarımızla çok benzer şeyler yaşıyoruz. Üniversite hareketinde aktif bir devrimci sudan sebeplerle –ya da sebepsiz yere- özgürlüğünden mahrum ediliyor. Yalan yanlış ifadeler, beyanatlar, belli belirsiz ‘kanıtlar’ öne sürülerek devrimci öğrenciler suçlamalarla karşılaşılıyor. Mahkûmiyet gerekçeleri, kamuoyuna arkadaşlarımız terörize edilerek sunuluyor. İktidarın sosyal medya araçlarıyla ya da ‘ana akım medya’ eliyle devrimci arkadaşlarımız birer ‘canavar’ olarak topluma sunulmak isteniyor. Üstelik toplumdaki gerçek canavarlar; akademisyenleri tehdit eden mafya bozuntuları, gözünü kan bürümüş saray ve AKP iktidarı, Kürdistan’da sokakları kan gölüne çeviren asker ve polis teşkilatları masum rolüne bürünüyor!

Bizler Hakan’ın da Jülide’nin de canavar olmadıklarını, masum insanların canlarına kastedecek işlere girişmediklerini iyi biliyoruz. Tutuklanan arkadaşlarımızın özgürlüğüne mani olan şey onların ‘terör faaliyetleri’ değildir. Olsa olsa devlet terörünü ifşa ettikleri için yine aynı devletçe suçlanmaktadırlar. Arkadaşlarımız sömürülenlerin, ezilenlerin, işçilerin, Kürtlerin, kadınların, öğrencilerin mücadelelerinde en önde olmaları sebebiyle ‘terörist’ olarak suçlanmaktadırlar.

Bugün arkadaşlarımızın özgürlükleri için mücadele ederken önümüzde duran en önemli görev, onların yarım bıraktıkları işleri tamamlamaktır. AKP’nin Kürdistan’a dönük sürdürdüğü sömürge/soykırım savaş politikasına karşı mücadele etmek, bugünlerde tutuklanan arkadaşlarımızın özgürlükleri için de mücadele etmektir. Ayrıca, arkadaşlarımızın moral düzeyini yükseltmek için, onlara maddi-manevi destek ve dayanışma içinde olmak da acil görevlerimiz arasında olmalıdır.

Hakan Demir’in tutuklanması’nın ardından Jülide’nin de dediği

gibi; “Daha çok fazla canımızı hapislerde tutsak edebilirsiniz, ama yerlerini alacak kadar çoğuz ve umutluyuz. Siz böyle katletmeye devam ettikçe de, kendi düşmanlarınızı yaratacaksınız, biz çoğalacağız!”

Devrimci Tutsaklara Özgürlük!

Tutuklu Öğrencilere Özgürlük!

**Boğaziçi Üniversitesi’nden
Bir GSB’li**

İkinci Çin Devriminin Ekonomik Temelleri

Mehmet İnce

“Çin uyuyan bir dev. Bırakın uyusun, zira uyandığı zaman tüm dünyayı yerinden oynatacaktır.” (Napoleon Bonaparte)

“Kapitalistlerin başarıya ulaşma hızı ne kadar yüksekse proletaryanın sayısı ve birliği de o oranda artar.” (Lenin, Toplu Eserler, c. 13, s. 120)

Çin “Komünist” Partisi’nin, 1978 yılında 11. Merkez Komitesi Üçüncü Genel Oturumu’nda “reform” (kapitalist yola giriş) kararı almasından bu yana geçen 38 yıl, Çin işçi sınıfının ve emekçi yığınların 1949 büyük Çin Devrimi’nde sonra elde ettiği neredeyse tüm kazanımların yok edildiği, giderek daha da korkunçlaşan vahşi bir sömürü ve sefalet dönemi olarak görülebilir.

Bu dönemde, Çin’de kapitalist genişletilmiş yeniden üretim süreci muazzam boyutlar aldı.

1978-2011 arasında, Çin’in ekonomik büyüme hızı yaklaşık yıllık yüzde 10 oranında arttı. (Aynı dönemde toplam sermayenin yıllık ortalama büyümesi ABD’de yılda 2.7, Japonya’da 2.1, İngiltere’de ise sadece 2.3 oranındaydı.) Bu muazzam büyümeyi gözümüzde daha iyi canlandırmak için yıllık yüzde 10 oranında bir büyümeyle toplam sermayenin her yedi yılda ikiye katlandığını söyleyebiliriz.

Karşılaştırmak gerekirse:

İngiltere’nin ülkedeki toplam sermayeyi ikiye katlaması (1780-1838 yılları arasında) 58 yıl (Komünist Manifesto’da anlatılan süreç), Amerika Birleşik Devletleri’nin (1839-1886 yılları arasında) 47 yıl, Japonya’nın (1885-1919 yılları arasında) 34 yıl ve Güney Kore’nin (1966-1977 yılları arasında) ülkedeki toplam sermayeyi ikiye katlaması 11 yıl almıştı.

Çin ise toplam toplumsal sermayesini önce 1978-1987 yılları arasındaki 8 yıllık zaman diliminde ikiye katladı; sonra bu geldiği seviyeyi 1987- 1995 yılları arasındaki dokuz yılda ikiye katladı. 1995-2004 yılları arasında ülkedeki toplam sermaye bir kere daha ikiye katlandı. Yedi yıl sonra, yani 2011 yılında ise, 2004 yılındaki seviye ikiye katlandı.

Başka bir açıdan karşılaştırsak, 1990 yılında Çin ekonomisi, dünyanın en büyük onuncu ekonomisiydi; 2000’de altıncı, 2010’da ise ikinci en büyük ekonomisi durumuna geldi. (Not: rakamlar “Demystifying China’s Economic Growth” adlı kitaptan alınmıştır.)

Kısacası, Çin’de kapitalizm, Marx ve Engels’in Komünist Manifesto’da sözünü ettikleri muazzam gelişim hızından da hızlıydı.

Bu baş döndürücü gelişme, Çin toplumunu altüst etti; son otuz yılda Çin kentlerinin nüfusu 500 milyona yükseldi. İnsanlık tarihinde bu kadar kısa süre içinde bu ölçüde bir nüfus hareketi görülmemiştir. 1930’larda nüfusunun sadece %10’u kentlerde olan bu ülkede artık nüfusun %50’si kentlerde ve bu oran her yıl kentler lehine büyümektedir.

Kırların kitlesel bir biçimde terk edilmesi, kitlesel bir proleterleşmenin göstergesidir. “Kent” kapsamında sı-

nıflandırılan toprakların miktarı 2000 yılından bu yana iki katına çıkmıştır.

Artık Çin’de nüfusu 1 milyonun üzerinde 100 kent var. Dünyadaki en kalabalık 30 kentin altısı Çin’de: Şanghay (23 milyon), Pekin (19.5milyon), Çongking (13milyon), Guangzu (12milyon), Şenzhen (11milyon) ve Tianjin (11milyon). 2030 yılında Çin’deki şehirlerde toplam 1 milyar kişinin yaşayacağı tahmin edilmektedir.

Bu kentler hem birbirine, hem de tüm dünyaya son derece gelişmiş bir ulaşım sistemiyle bağlanmakta, bu da sermaye çevrimini hızlandırmaktadır. 2011-2015 yılları arasında 100’den fazla havaalanı inşa edildiğini söylemekle yetinelim; sadece bu bilgi bile söz konusu gelişimi özetlemeye yetmektedir. (not: bu rakamlar “The Economist” dergisinin farklı sayılarından alınmıştır)

Bütün bunların Çin’in sözde “Komünist” partisinin yönetiminde özel mülkiyetin önünü açarak, sistematik bir biçimde piyasanın ekonomideki etkinliğini toplumsal mülkiyet aleyhine artırarak, işçi sınıfının canı, kanı, sefaleti pahasına yapıldığını söylemeye bile gerek yok.

Nüfusu bir buçuk milyara yaklaşan Çin’de 1 milyon yüz bin burjuva (nüfusun %1.3’ü) bir buçuk milyon doların üzerinde kişisel servete sahiptir. Bunların 67 bini 15 milyon doların üzerinde servete sahipken, ülkede 437 dolar milyarderi vardır.

Diğer uçta ise, 150 milyon işsiz, günde bir doların altında gelirle yaşayan 250 milyon kişi, günde 2 doların altında gelirle yaşayan 700 milyon kişi vardır.

Bu hızla gelişen kapitalizm, kendi mezar kazıcısını da aynı hızla artırmıştır: 2001-2011 yılları arasında kent ve kır proleterlerinin sayısı toplamda 115 milyon kişi artmıştır. Bundan 66 yıl önce Çin Devrimi’nin öncülüğünü yapan Çin proletaryası eskisinden çok daha kalabalıktır.

Açıkça görülüyor ki, Çin’de üretimin toplumsal karakteriyle üretimin sonuçlarının özel kapitalist biçimde mülk edinilmesi arasındaki çelişki çok yüksek boyutlardadır. Ana tüketiciler, yani kapitalist üretim ilişkilerinin egemenliği altında satın alma güçlerine son derece dar sınırlar çekilen halk kitlelerinin satın alabildiğinden fazla meta üretildiğine, toplumun gerçek gereksinimlerine oranla değil de, yalnızca ödeme yeteneğine sahip bir talebe oranla bir meta fazlasının bulunduğuna hiç şüphe yoktur. Aşırı üretim krizlerinin temeli Çin’de şüphesiz mevcuttur. Yüz milyonlarca işçinin toplumsallaştırılmış emeğinin ürününe kapitalistler tarafından özel el konulduğu bu koşullarda aşırı üretim krizi kaçınılmazdır.

Çin’deki “sabit sermaye oluşumu”-nun GSYH’ya oranının 2010 yılında %69.3 gibi bir seviyeye gelmesi (bunlar burjuva ekonomi-politiğinin kategorilerine ait rakamlar da olsa) bu ülkenin mevcut kapitalist üretim sınırları içinde krizsiz yaşayamayacağını göstermektedir.

Bugüne kadar, üretici güçlerin gelişmişlik seviyesiyle üretim ilişkileri arasındaki çelişki Çin’de kendisini aşırı üretim krizi olarak gös-

termemesinin iki nedeni vardı:

Birincisi, Çin’in ekonomisinin ihracata dönük olmasıydı. Örneğin Çin, 2003 yılında ürettiği malların üçte birini ihraç ediyordu.

Yıllar boyunca Çin’in gerçekleştirdiği ihracatın artışı 2008 yılında kapitalist dünya ekonomisinin kriziyle birlikte Çin’in ihracatındaki düşüşte başladı. Bu düşüşü izleyen yıllarda ihracat toparlanmış, artmış gibi görünüyor ama işler yüzeyde görüldüğü gibi değil. Artık, büyümeden tatmin olmayan bir canavar var. Çin kapitalizmi büyüyen, eski yediği yemekle doymayan, daha fazlasını isteyen bir çocuk gibi. Örneğin Çin ekonomisi 2007 yılında %14 büyümüşü ama o dönemdeki Çin ekonomisi bugünkünün yarısı büyüklüğündeydi. Bu yüzden, miktar olarak, 2015 yılındaki %6-7’lik büyüme 2007’deki büyümeden daha fazla. Eğer Çin ekonomisi her yıl yüzde beş büyüse, dört yıl içinde Hindistan ekonomisi gibi dev bir ekonomiye eşit bir mutlak büyüme sağlamış olacak. Bu yüzden, ihracattaki artış hızı Çin için yeterli değil.

Çin ekonomisinin henüz aşırı üretim krizine girmemiş olmasının ikinci bir nedeni de, Çin devletinin Çinli kapitalistleri desteklemek ve ihracattaki düşüşten ettikleri zararı telafi etmek amacıyla, on yıllarca ticaret fazlası vermelerinden kaynaklanan büyük rezervlerini köprü, konut, yol, trenyolu, havaalanı gibi altyapı projelerine kanallize etmesi, böylece devlet kaynaklarıyla bir süreliğine talebi artırmasıydı. Bu şekilde, ekonomiye 586 milyar dolar pompalandı ve Çin ekonomisi büyümeye devam etti. Faiz oranları düşürüldü, konut ve altyapı projeleri için kredi sağlandı. Bu, tam bir kredi patlamasıydı. Bu patlama sonucunda Çin’deki finansal olmayan kesime ait olmayan borç milli gelirin yüzde 250’sine yükseldi. Bu teşvik programlarından önce bu borç milli gelirin %100’üne denkti.

Artık bu “kurşun” harcanmış durumda. Bu borç oranıyla Çin devleti eskisi kadar bol keseden teşvik veremeyecek.

Çin devleti bu borcu öteleyebilmek için hisse senedi piyasasını büyüttü. Devlet şirketleri “halka” hisse senetlerini satarak borçlarını hafifletebileceklerdi. Büyük sayıda yatırımcı borsaya hücum etti. Böylece bir başka balon da hisse senedi piyasasında görüldü. Bu balon özellikle 2016’nın başında hızla sönmekte, Çin devleti bu durumun önüne geçememektedir.

Yüksek borç, her an patlamaya hazır hisse senedi balonu, aşırı derecede şişen konut balonu (Çin’de tamamlanmış konutların yüzde 18’i boş durumda) Çin devletinin ekonomiye müdahale gücünü çok azaltmıştır. Diğer taraftan, kapitalizmin nesnel yasaları işlemeye devam etmektedir.

İbrahim Okçuoğlu’nun OECD’den aktardığı verilere göre Çin sanayisinin büyüme hızı 2010’dan beri yarı yarıya gerilemiştir. Üstelik aktarılanlar Çin devletinin verdiği resmi rakamlardır. Bu rakamlara güvenmeyen pek çok ekonomist elektrik tüketimi, harcar gibi parametrelere bakarak Çin’in gerçek büyümesinin yüzde 4’lere

kadar düştüğünü iddia etmektedir.

Çin kapitalistlerinin ucuz işgücü rezervleri tükenmektedir. 15-59 yaş arası nüfus 2010 yılında zirve yaptıktan sonra düşüşe geçmeye başlamıştır. 2012’den bu yana işçi sayısındaki mutlak düşüş neredeyse 3.5 milyondur. 2020’ye kadar 30 milyonluk bir düşüş beklenmektedir. Bu da mutlak artı-değer oranlarında bir düşüş anlamına gelmektedir. (“Belirli bir ülke ve belirli bir iş saati uzunluğu söz konusu olduğunda artı-değer ancak işçilerin sayısı artırılarak yani nüfustaki bir artış aracılığıyla artırılabilir; bu artış o ülkenin kolektif sermayesinin üreteceği artı değer için matematiksel bir sınır oluşturur.” - Engels, Kapital’in Birinci Cildi Üzerine Bir İnceleme)

Ayrıca, işçi sınıfı mücadelesini artırmış, daha yüksek ücretleri Çin burjuvazisinden söke söke almış ve almaya devam etmektedir. Ayda yüz dolarlık işçi maaşı aylık 270 dolara çıkmıştır. Bu da, Çin’li kapitalistlerin karlarında bir azalma, toplam sermayenin büyüme hızında bir düşüş anlamına gelmektedir.

Gördüğümüz gibi, büyük bir hızla koşan Çin kapitalizmi soluk soluğa kalmaya başlamıştır.

Büyüme oranlarındaki düşüş, sermaye çevriminin yavaşlaması, Çinli burjuvaları işçi ücretlerini geç ödeme taktiğine sevk etmiştir. Özellikle ağır sanayide bu sorun sıkça görülmeye başlamıştır. The China Labour Bulletin’in açıkladığı rakamlara göre 2015 yılında Çin’de 2774 grev ve işçi protestosu görülmüştür. Bu rakam, 2014’te 1379 olduğuna göre grev ve protestolar (yasak olmasına rağmen) iki katına çıkmıştır.

Polisin işçi liderlerini tutuklaması sıkça duyulan haberler haline gelmiştir.

Çin’de işsizlik rakamları da artmaktadır. Resmi verilere göre işsizlik oranı %5.2’dir. Ama bu rakamlar, kentlere gelen, sürekli işlerde çalışma hakkını bir yana bırakalım, kentlerde oturma hakkına bile sahip olmayan 270 milyon göçmen işçileri kapsamamaktadır.

İşsizliği maskeleyen bir başka faktör de Çin’deki devlet işletmeleridir. Pek çok burjuva ekonomiste göre bu işletmelerde “gereksiz yere” ihtiyaç olmayan işçiler istihdam edilmektedir. Tıpkı ordudaki modernleşme nedeniyle meslekten çıkarılan 300 bin asker ya da 100 binden fazla işçiyi işten çıkaracağını açıklayan devlete ait bir madencilik şirketinin yaptığı gibi, bu işletmeler bu işçileri uzun süre işte tutmayacaklardır.

Devletin kendi yaptığı bir araştırmada, Çin’de “ciddi işsizlik sorunları” yaşanmaması için yılda 24 milyon kişiye iş bulmak gerekmektedir.

Çin’deki büyüme hızı düştükçe, işçi sınıfının huzursuzluğu artacaktır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi Çin’de henüz kapitalist üretim tarzının bütün çelişkilerinin şiddetli bir şekilde patladığı bir aşırı üretim krizi yaşanmamıştır. Ama bu aşırı üretim krizinin kaçınılmaz olduğunu da rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu aşırı üretim krizi sınıf karşıtlıklarının keskinleşmesine yol açacak, Çin’deki sahte “Komünist” partinin maskesini yırtacaktır.

Ölümünün birinci yılında

Sırrı Öztürk Anıldı

Sorun Yayınları Kolektifi ile Kı-sılcımlı Enstitüsü Derneği'nin İstanbul Makine Mühendisleri Odası'nda, 31 Ocak 2016 tarihinde, "Sınıfının İnsanı Sırrı Öztürk'ü Anıyoruz" adıyla bir anma toplantısı gerçekleştirildi.

Anma toplantısına Sırrı Öztürk ailesi, yakınları, dostları, yoldaşları, Sırrı Öztürk'le yakın diyalog halindeki devrimci ve komünist gruplardan temsilciler katıldı. Anma toplantısında Sırrı Öztürk'ün hayatı ve mücadelesinden kesitler sunuldu, anılar anlatıldı ve değerlendirmeler içeren konuşmalar yapıldı. Anma toplantısı, Sırrı Öztürk'ün devrimci komünist yaşamına, adabına uygun olarak mütevazı bir toplantı olması bakımından da anlamlıydı.

Sınıf bilinci edindikten sonra yaşamını sınıf mücadelesi içinde ön ve örgütlü saflarda yürüten Komünist Kadro Sırrı Öztürk, fiziksel-biyolojik olarak aramızdan ayrılana kadar, deyim uygunsa son nefesine kadar örgütlü ve devrimci bir komünist olarak yaşadı. Yaşamının belirli bir bölümünü de cezaevinde geçiren Sırrı Öztürk, günlük yaşamını planlama, disiplinli yaşama, üretken olma, grup kaygıları gütmekten kapsayıcı olma konusunda da örnek bir yaşam sergilemiştir.

Tarihi TKP'nin Kadrolarıyla (Orhan Müstecaplıoğlu, Muzaffer Özkolçak, Avni Memedoğlu vs.) ilişkiler üzerinden komünizmle tanışan Sırrı Öztürk, yaşamı boyunca da bu çizgisinden ödün

vermemiştir. TİP, DİSK, Proleter Devrimci Kurultay, Kocaeli Devrimci İşçi Köylü Birliği, Devrimci Proletarya Partisi oluşumu için 10 kişilik Merkezi Komite'de (daha sonra bu Komite, Sırrı Öztürk ve İsmet Öztürk'ün olmadığı bir toplantıda THKP-C adını almıştır), Sorun Yayınları Kolektifi'nde yer almıştır. Özellikle 1970'li yıllarda işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğinin sağlanmasını gündeme getirmiş, Komünistlerin Birliği ile ileri işçilerin birliğinin sağlanarak, işçi hareketi ile bilimsel komünizmin buluşup, bütünleşip, birleşmesiyle Sınıf Partisi'nin oluşabileceğini sürekli gündemde tutmuştur. Komünistlerin Birliği'nin gerçekleşmesi yolunda çeşitli girişimlerde bulunmuştur. Aramızdan ayrılana kadar da bu girişimlerin içerisinde yer almıştır.

Sırrı Öztürk'ün Devrimci ve Komünist mücadelesi önünde saygı ile eği-

liyoruz; mücadelesini, mücadelemize katarak sürdürmenin, onu anmayı daha anlamlı hale getireceğini düşünüyoruz

Ankara "Düşünceye Özgürlük Girişimi"nin, Mustafa Suphi Kültür Derneği ve Komünist Hareketin düzenlemiş olduğu Mustafa Suphi ve Yoldaşlarını Anma Toplantısı yapıldı.

Aynı anma İzmir'de Komünist Hareket ve Komünist Köz dergisinin katılımıyla yapıldı.

Ankara'daki Panel enternasyonalin söylenmesi ve saygı duruşu ile başladı. Panelin katılımcıları: Selahattin KOÇAK, Münir KÖYMEN, Mahmut KONUK "Mustafa Suphileri kim öldürdü" adlı kitabın yazarı Emrah Cilasun'du. Moderatörlüğünü Aysel Batyar ÖNSEL'in yaptığı Panel Selahattin Koçak'ın açış konuşması ile başladı.

Selahattin Koçak, Mustafa Suphi ve on dört yoldaşının katledilmesi ile on-

28-29 Kanunisanı'nın 95. Yıldönümü Anıldı

dan sonraki katliamların arasında bir bağlantı kurarak, bu gün yaşanmakta olan katliamlarla benzerliklerine işaret etti. Marks'tan örnek vererek tarihin hakkının üç olduğunu, bunun ikisinin yaşandığını üçüncüsü olan dünya sosyalist devriminin ise gelmekte olduğuna işaret ederek sözünü bitirdi.

Koçak'ın konuşmasının ardından, panelistlerden Münir Köymen söz aldı: Komünist hareketin sadece Mustafa Suphi ve Bakü ile sınırlı olmadığını, Ermeni Sosyal Demokrat Partisi'nin 1887'de kurulduğunu, özellikle ulusal mücadelenin boy attığı balkanlarda da devrimci hareketlerin geliştiğini belirtti. 1918'den sonra Ankara'da ve İstanbul'da Komünist örgütlerin olduğunu ve Bakü ile bu faaliyetlerin ilişkili olsalar da birleştirilemediğini söyledi.

Mustafa Suphi'nin komünist olmadan önceki geçmişinin çok önemli olmadığını, verdiği mücadeleye bakılması gerektiğini belirtti. Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Komünintern ve bazı merkez komite üyelerinin karşı çıkmasına rağmen Türkiye'ye gelmek üzere yola çıktıklarını, merkez komite üyelerinden Süleyman Sami ve Mehmet Emin'in Mustafa Kemal'in adamları olduğunu ve Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmelerini ortak örgütlediklerini; Mustafa Kemal, Kazım Karabekir ve Erzurum ve Trabzon valilerinin bu katliamda en başından itibaren doğrudan sorumlulukları olduğunu söyledi. Bu katliam üzerine TKP'nin hiçbir za-

man -Nazım Hikmet'in bir kısmı hep sansüre uğramış şiiri dışında- Mustafa Kemal'i suçlamadığını, bu konuyu ilk olarak 1982'de TKP- Devrimci Kanat'ın gündeme getirdiğini belirtti.

Türkiye Komünist Hareketinin söz konusu tarihsel kesitte doğduğu koşullardan devraldığı içselleştirerek kendinden sonraki sosyalist ve komünist hareketlere devrettiği kimi önemli noktaların açığa çıkartılması gerektiğini belirterek bunların 1-Burjuvazinin yürüttüğü iktidar mücadelesinin "Ulusal Kurtuluş Mücadelesi" olarak nitelendirilemeyeceğinin. 2-bu mücadelenin ilerici ve anti-emperyalist olmadığını, 3- Halkların imha ve inkarı ile anti-komünizmin burjuva ideolojisinin ayrılmaz özellikleri olduğunu belirterek bu noktalarda net bir sınıf bakışı oluşturulmadan kemalizmden kopulamayacağını vurguladı.

Ankara Düşünce Özgürlük Girişimi'nden Mahmut Konuk ise "Münir'in konuşmalarına katılıyorum; buna ilaveten 1915 Ermeni katliamının sorumlularından ittihatçı Salih Zeki'nin TKP'de olmasını anlayamıyorum" dedi ve TKP'nin Kürtler ve Ermenilerden de özür dilemesi gerektiğini belirtti. 29 Ocak 1983 tarihinde Askeri Cunta döneminde idam edilen Levon Ekmekçiyan'dan bahsederek günlerin çakışmasının tesadüf olmadığını söyleyerek, Ermeni soykırımına işaret etti.

Daha sonra panele "Skype" ile katılan son panelist "Mustafa Suphileri

Kim Öldürdü" kitabının yazarı Emrah Cilasun ise Mustafa Suphilerin Türkiye'ye gelişlerindeki zaafı abartmamak gerektiğini ve o günün koşullarında değerlendirmek gerektiğini belirtti. Esas olarak olayın müsebbibinin Ankara hükümeti olduğunu; katliamın Mustafa Kemal'in direktifi ile yapıldığını belirtti. Daha sonra Şefik Hüsnü yönetimindeki TKP'nin 1925'teki Kürt ayaklanmasında Türk burjuvazisinin yaptığı kıyımı onaylamasına bir anlam veremediğini ve bu konuda TKP'nin Kürtlerden özür dilemesi gerektiğini belirtti. Aynı zamanda Kürtlerin de Ermenilerden özür dilemesi gerektiğini söyledi.

Daha sonra panele son verilmiş olup tartışmalar sohbet biçiminde sürmüştür.

İzmirde'ki panelde Komünist Köz gazetesi adına söz alan Metin Sezgin ise Mustafa Suphi'lerin dönüş sürecinden söz ederken dönemin koşullarının hesaba katılmasının önemli olduğunun altını çizdi. Metin Sezgin, Erzincan sovyetinden bahsederek Anadolu'da yaşayan halkların Ekim devrimine olan sempati ve desteklerini anlattı. Ayrıca Mustafa Suphiler ölümü üzerine uzun yıllar bir sis perdesinin bulunduğunu anlatan Sezgin, İbrahim Kaypakka-ya'nın çabaları ile bir çok şeyin açığa çıkartılmaya başlandığını anlattı. Mustafa Suphi'lerin TKP'si ile Şefik Hüsnü'nün yönetimindeki TKP'nin aynı olmadığını anlatan Sezgin, Suphilerin TKP'sinin takipçisi olmalıyız dedi.

Samsun'da Akademisyenler Tehdit Altında

OMÜ'de akademisyenler bildiri-si olarak bilinen, "Suça Ortak Olmayacağız" adlı bildiriye imza atan, altı akademisyen Saray'ın direktifinin hemen ardından, soruşturmayla tabi tutuldular. Savcılık ifadelerinden sonra serbest bırakılan akademisyenlere tehditler ise devam ediyor. İnternet sayfalarında ve basın açıklamalarında isimleri anılarak tehditler alan akademisyenler, savcılığa suç duyurusunda bulunup,

isim ve kimlik bilgilerinin internet sayfasından kaldırılmasını istediler. Ancak ilginç bir tavırla savcılık, bu bildiri suçu ve suçluyu öven, terörizm ağızıyla yazılmış bir bildiridir diyerek akademisyenlerin istemini geri çevirdi. Yani "sizleri suçlu bulup içeri tıkamadık ama sizlere hakaret ve saldırı serbesttir, linç edilebilir, hatta katledilebilirsiniz" denildi.

En küçük muhalif hareketi kabul edemeyen burjuvazi, saldırganlaştıkça

saldırganlaşıyor. Kürdistan'daki katliamları gören gözlere mil çekmeye bile hazırlar adeta.. Katliam ve eşitsiz savaş koşullarının bilinmesini istemiyorlar. Çünkü ülkenin batısındaki örgütsüz bile olsa vicdanların harekete geçmesinden korkuyorlar. Cenazelerin sokaklarda sürüklenmesini görmeyen basın yayın kuruluşları oluşturdular maalesef.. Şimdi ise yaralıların ölümüne terk edilip, sokaklarda can çekişen insan manza-

ralarının algılanmasından rahatsız oluyorlar. Onun içindir ki sıradan bir ses ve bir haykırışa tepkileri büyük oluyor.

Kısacası akademisyenler Samsun'da katillerin önüne atılmış durumda. Tehdit ve saldırılara ne zamana kadar direnecekler belli değil. Bu durumu bu ilde az olan demokrasi güçleri göğüslemeye çalışıyor, akademisyenlerin öğrencileri, hocalarına destek çıkmaya çalışıyor ama güçleri sınırlı ne yazık ki...

Röportaj Taşeron ve Sendikacılık

Taşeron sistemi işçilerin sömürülmesinin en son halkasıdır. Ondan sonra bedava çalıştırmak gelir. Yani köle olarak çalışmanın başlangıç noktasıdır, taşeron işçilik. Bilindiği gibi devlet kurumlarından başlayarak aynı işe ayrı ücret verebilme cambazlığının tam adıdır taşeron işçi çalıştırma sistemi. Özellikle hastanelerde tıbbi sekreter adı altında işe alınıp, kadrolu işçilerle aynı işi yapan taşeron çalışan işçiler, kadrolu işçilerin üçte birine varan ücretlerle yetinmek zorunda bırakılıyorlar. Bu işin ekonomik yanı. Bir de sosyal haklar incelendiğinde tam bir köle durumuna düşürülmüş taşeron olarak çalışanlar. İstenildiği zaman işten çıkarılıp, istenildiği zaman başka yerlere gönderilebiliyorlar. İşçi simsarı konumundaki taşeron işletmeler, işçiyi kendi satılık elemanları olarak görüyor ve asıl patrona peşkeş çekiyor. Bunun karşılığını ise tüm ihaleleri alarak sağlamış oluyor.

Bu köle düzenine karşı ilk anlamlı başkaldırıyı Devrimci Sağlık İş üyeleri gerçekleştirdi. Samsun'da ise yıllarca süren şanlı bir direnişin sonunda mahkemelerle haklarını kazanan işçiler uygulamada kazanamadılar. Bunun asıl nedeni elbette ana patron olan kapitalist devletin, hak ve hukuk tanımaz tutum ve davranışlarıydı elbet. Ama asıl mesele kadrolu çalışanları ve devletin örgütleyebilirsiniz dediklerini örgütleyen sendika ve sendikacıların eylemlere sıcak bakmamaları, hatta onları hukuksuz işler yapıyorsunuz diye yermeleriydi. Yalnızca kongre kazanmaktan ibaret bir sendikacılık yapan bu güruh, direnişçi işçileri 1 Mayıs mitinglerinde bile konuşturmadılar, hatta alandan çıkarmaya çalıştılar. Sol ve sosyalist kamu oyu ise bu işçilere cılız destek verip bir bölümü ise bizden sizden meselelerine takılınca, en ileri kesimlerin de desteğini yeterince alamayan işçiler, bu köhne yasalarla bile haklarını kabul ettirmelerine karşın, uygulamada kazançlı çıkamadılar.

Samsun'da yıllar süren direnişin mücadelelerinden ve Dev-Sağlık İş'in Samsun temsilcisi olan Yüksel Aslan'la taşerona karşı verilen sınıf mücadelesi ve direniş üzerine konuşacağız.

İşbaşı: Yüksel, sen sendikal faaliyetlere nasıl başladın?

Yüksel Aslan: Benimki tamamen hak arama meselesi. Ben aslında muhafazakâr bir düşünce yapısından geliyorum ve o çevrelerde yetiştim. Çalışma sistemimizin aklıktan biraz iyi olması ve sendikal örgütlenmelere başlanmasıyla kendimi hem direnişin hem de öğrenmenin içinde buldum.

İşbaşı: Bu taşerona karşı mücadele direnişlerinin en uzununu sizde mi oldu, yoksa başka başarılı direnişler var mı?

Yüksel Aslan: Evet gün olarak en uzun direniş bizde oldu. Tam 1033 gün

sürdü. Saldırıları tehditlerle geçen üç yıla yakın bir süre. Bunları biliyorsunuz zaten. Zaman zaman unutulduğumuz olsa da demokrasi güçlerinin yanımızda olması önemli. Aslında 362. günde kazanımlar elde edilip direniş sonuçlanmıştı. Ama her direnişçi hakkında farklı farklı karar verildiği için direniş sürdü. Herkes eşit haklar alsın diye direnişi devam ettirdik. Ama başarı, direnişin uzun sürmesiyle ilgili değildir. Bazen Okmeydanı Hastanesi'nde olduğu gibi eylemin birinci günü haklarınızı alır daha başarılı olursunuz. Orada dört yüz işçi hep beraber eyleme çıktı, akşam istekleri kabul edilmek zorunda kaldı ve eylem bir günde kazanılıp bitti. Benim için eylemin uzunluğu kısalığı önemli değil, önemli olan eylemin işçi sınıfının çıkarları açısından başarılı ve kazanımlı olup olmadığıdır.

İşbaşı: Onca direnişe rağmen başarılı olamamanın veya uygulamada başarılı olamamanın nedeni ne?

Yüksel Aslan: E-devlet sisteminde üyelikler kişi kodlarına göredir. Kişi kodları siteme farklı girildi ve beş parçaya bölündü. Örneğin: Gıda, Genel Hizmet, Temizlik, Sağlık ve Büro iş kolu olarak gösterilip, hile yapıldı. Oysa hastane çalışanlarının asıl iş kolu sağlıktır. Yalnızca sağlık iş kolu olarak tanımlansa işçiler bölünüp parçalanmazdı. Zaten yıllarca, hastane çalışanları ekonomik anlamda bölünüp parçalanmıştı. Örneğin aynı işi yapan memurlarla işçilerin aynı ücreti almıyorlar. Sendikaların önemli şiarlarından biri de eşit işe eşit ücret değil midir!? Ama bunları bile bu parçalanmışlık yüzünden savunamadık. Yine, bu iş kolu parçalanmışlığı için yapılan hileye karşı, sendikamız DİSK ve Dev-Sağlık İş direnme yerine, devletin belirlediği iş kollarına göre üye işçilerini çeşitli sendikalara dağıtıp, bir nevi onların istemlerini yerine getirdi. Dolayısıyla da parçalanmışlık kabul edildi. Direnme yerine uzlaşıldı.

İşbaşı: Öyleyse sendikalarda da sıkıntı var.

Yüksel Aslan: Olmaz mı?! Sendika konfederasyonları arasında rekabet olduğu gibi, aynı konfederasyon içindeki sendikalar arasında da rekabet var. Asıl sorun ise ülke siyaseti içindeki rekabet sendikal faaliyetlerde de sürüyor. Örneğin, bir sendika içinde her hangi bir siyasi görüş hakimse, o siyasi yapı işçi haklarına vereceği önceliği, kendi siyasi yapısına insan devşirmeye veriyor. Sendikalar adeta kendi siyasi çizgilerini yetkinleştirme alanlarına dönüştürülmeye çalışılıyor. Ama biz işçiler, asıl iş kollarının savunulması ve sendikalarımıza sahip çıkılması için savaşımlı sürdüreceğiz. Sonunda bizim şiarımız Marksizm'dir.

İşbaşı: Peki ekonomik/sendikal mü-

cadele örgütleri bile sulandırılmış, işçi sınıfının düştüğü durumu nasıl ileriye götüreceksiniz?

Yüksel Aslan: Hiçbir özel çıkar gözetmeden, siyasi görüşüne ve yaşam tarzına bakmadan emeğini ve geleceğini korumak üzerine kurgulanmış bir sendikal örgütlenme ile bu işi başarabiliriz ancak. Kısır örgütsel çekişmeler yerine, İşçi Sınıfının politik gelişmesine yardımcı olabilirse sosyalistler ve komünistler, bize daha çok yardımcı olurlar. Kısır çekişmeler bir yana bırakılıp, kapitalist sistemin onarılması mücadelesi verme alanı olan dernek ve kuruluşlardan çok işçi sınıfının örgütlenmesine önem verilirse, gerçek kurtuluşun daha kolay olacağına inanıyorum. İşçiler ise çıkarıcı yaklaşımlara cevaz vermiyor. Hatta o kısır çekişmeler barındıran çıkarıcı yaklaşımlar, işçi sınıfını politik arenadan çekmeye yarıyor. Sendikalar ve işçi sınıfı savunucuları aymazlıklarının sonucunda şimdi burjuvazinin özel istihdam bürolarına kadar işi getirip, işçileri tamamen satılık meta haline dönüştürmesi karşısında apışıp kaldılar. Ne yapacaklarını şaşırıyorlar. Artık köle tüccarlarının eline düşmek üzereyiz. Direnmekten başka çaremiz yok ama, direnecek insan da neredeyse 'kalmadı', azaldı.

İşbaşı: Ama siz mahkemeyi kazandınız değil mi?

Yüksel Aslan: Mahkeme kazanıldı. İşçilerin işten atılma nedenleri sendikal faaliyetlerden dolayı olduğu saptandı. Uygulamada ise, iki işçinin tarafı bulunamadı, üç işçiye ise çıkış verildi. Bu deneyim, devlete ikili bir sendika yasası oluşturma gereğini öğretti. Şu anda kadrolulara ait bir sendika yasası var. Bir de aracısı çok olan, direkt kurumla değil, aracılarla sözleşme yapılabilen yasalar yürürlükte. Böylece yasalar önünde de işçiler ikiye bölünmüş oldu. Bunun da asıl sorumlusu sendikal bürokrasidir. Çünkü bu duruma bile lades denildi. Direniş yerine uzlaşmaya çalışıldı. Uzlaşmanın sonucu ise boyun eğmeyi sağlıyor.

İşbaşı: Peki sizce işçi sınıfının politik örgütlenmesi olmalı mı?

Yüksel Aslan: Asıl sorunun kaynağı bu zaten. Kapitalizmin tamiriyle uğraşmayan göçmen, göçmen olmayan, ülke içi veya ülke dışında olan, yani tüm dünya işçilerini savunan partisi olmalı işçi

sınıfının. Yani Enternasyonalist bir sınıf partisi olmalı. Şu anda emperyalistler ve yerli iş birlikçileri bu boşluğun sefasını sürüyor. İşçi sınıfı partisi deyince sınıfa buyurgan olan bir partiden bahsetmiyorum. İşçi sınıfına hedef ve yön gösteren bir parti olmalı. İş yerlerinin içinden çıkan işçi önderlerini yetkinleştirmek için yapılan mücadele, en değerli mücadeledir. Kısır çekişmeler ve anlamsız rekabetler yerine, işçi sınıfıyla yan yana olan örgütlenmelere ihtiyaç vardır. İşçi sınıfı içinde hazır insanlar arama gibi saflık ve ukalalıklar yerine, işçi sınıfı içinde yaşam biçimi ve dünya görüşünü ön plana çıkarmadan işçileri örgütleyebilen bir yapıya ihtiyaç vardır. Sonuç itibarıyla hiçbir insan yaşama, istediğimiz düşünce tarzıyla başlamıyor. Öyle olsaydı daha kolay mı, zor mu olurdu bilemiyorum ama şu anda işçi sınıfını örgütlemek en zor şey. Ama işçi sınıfını örgütlemek gerçek kurtuluş demektir. Bu günkü kapitalist saldırganlıkların hat safhada olduğunu ve kapitalizmin kurumlarının sosyalistlere kolay yöntemler göstererek sapmalara yönlendirdiğini biliyoruz. Sonuç itibarıyla bu düzenin yıkılması, burjuvazinin asıl rakibi olan işçi sınıfının kazanmasıyla mümkün olacaktır.

İşbaşı: Peki nasıl olacak bu?

Yüksel Aslan: Bence siyasi ortamın bölük pörçük olduğu bu ortamda, bir sürü sosyalist partinin ve komünist partinin var olduğu bir ülkede, işçi sınıfı kurumlarının ve sendikalarının düzgün olabilmesi olası değildir. Özellikle Komünistlerin Birliği önemlidir.

İşbaşı: Bunun ne zararı var size?

Yüksel Aslan: Hal böyle olunca, her kafası esen bir sendika kurup işçileri gelin bize, bizim sendikamız daha iyi demeye başlıyor. Yani herkes işin kolayına kaçıp kendi partiküllerini orarlardan büyütmeye çalışıyor. Hiç kimse işçi sınıfı içinde çalışıp, var olan çalışmalarını geliştirmeye çalışmıyor. Adeta oradan oraya çekıştırilmeye çalışılan işçiler ise bu durumdan rahatsız olup, tamamen bu işlerden uzaklaşıyor.

İşbaşı: Kısacası bizim bize yaptığımızı düşmanlarımız yapamıyor diyor-sun.

Yüksel Aslan: Öyle de denilebilir.

İşbaşı: Sağ ol dostum. Bize zaman ayırdın.

Yüksel Aslan: Ben teşekkür ederim.